

Karl Marks'ın fikirleri devrimcidir

Rifat Solmaz yazdı

sayfa 6-7

Sol Parti Afganistan savaşına karşı

Atilla Dirim yazdı

sayfa 5

1917 Rusya'da cinsellik devrimi

Colin Wilson yazdı

sayfa 9

sosyalist işçi

www.sosyalistisci.org

DEVİRİMCİ, ANTİKAPİTALİST HAFTALIK GAZETE

SAYI: 389 ■ 12 Mart 2010 ■ 2 TL

Önce barış, önce demokrasi, önce insan

Özgürlük istiyoruz

Egemenlerin Kürt sorununu çözmek için formülleri şu: Bir yandan PKK'yi tasfiye etmek, bir yandan da TRT Şeş'i açarak, üniversitelerde Kürt enstitüleri açarak, Kürt köylerine esas isimleriyle hitap ederek Kürtlerin gönlünü almak ve bölgede huzuru sağlamak.

Bu çözüm formülü egemen sınıf için en ideal formül olabilir. Ama bu, uygulanabilir olduğu anlamına gelmiyor. Ki, Kürt illerinden herhangi birine bir günlüğüne bile olsa gittiğinizde görüyorsunuz ki bu şekilde sorunu çözmeye çalışmak bir gram bile mantık içermiyor.

AKP'nin nedense bir türlü göremediği ama aslında gayet açık olan bir gerçek var. Kürt halkının, gerçek temsilcileri olarak gördükleri İmralı

ve Kandil doğrudan muhatap alınmadan, Kürt halkının ulusal hakları tam anlamıyla tanınmadan bölgede huzuru sağlamak imkansız. Kürtler taleplerini sağlamak için sürdürdükleri mücadelede kararlı. Belediye başkanlarının tutuklanmasıyla ya da Belçika'da Roj TV'ye yapılan operasyonlarla sinecek değiller ve bunu hemen yaptıkları ve on binlerce insanın katıldığı protestolarla gösterdi. Kürtler her fırsatta barış taleplerini dile getiriyorlar. Barış sürecini ilerletmek için ateşkes ilan etmek gibi pek çok adım atıyorlar ve süreç ilerledikçe başka adımlar da atacıklarını gösteriyorlar.

Kürtlerin barış ve özgürlük isteğinin yanındayız!

sayfa 2

Yeni Sol üzerine

"Sokakta binlerce, onbinlerce insanı harekete geçiren kampanyaları kadınlar, gençler örgütleyor. İhtiyacımız olan kadınların vitrin olmadığı, partinin yöneticisi olduğu, genç bir parti. Politik olarak açık ifadeler kullanan bir parti ve en önemlisi talepleri için sokakta mücadele eden bir partidir.

Temmuz ayında İstanbul Milletvekili ve Özgürlükçü Sol Hareket üyesi Ufuk Uras yeni bir sol parti çağrısı yaptı. Biz o güne kadar çeşitli biçimlerde sürdürdüğümüz süreçleri dondurarak bu çağrıya umutla katıldık. Ne var ki uyarılara rağmen aradan geçen uzun sürenin sonunda geriye bir gruplar ittifakı kaldı. Açık bir politik tartışma ve bu tartışma sonucunda geliştirilen politik öneriler/eylemler yerine daha çok eski alışkanlıkların devamı niteliğinde kapalı kapılar ardında grupların önderlikleri arasında yaşanan tartışmalar süreci belirledi. Kısacası parti, kuruluş sürecinde demokratik ve katılımcı olmayan bir çizimde gelişti.

Üzerinde çok zor ortaklaşıldığı notu ile tartışmaya açılan parti tüzüğünde, bir sol partinin diline bulaşması bile son derece vahim olan ifadeler yer alabili. Bir kampanyada yer almak için parti merkezinin onayının alınması gerektiği, üyelerine dönük, korku, şüphe ve endişelerin çeşitli tedbirlerle bertaraf edilmeye çalışıldığı, öte yandan merkezi her türlü organın yetkileriyle donatıldığı bir tüzük ile demokratik bir değişimi nasıl yaratabiliriz?"

DSİP Genel Başkanı Doğan Tarkan'ın yazdı

sayfa 8

Kürtlere savaş dayatılıyor

Elazığ depremini önceden biliyorlardı

Yoksul köylüleri ölüme terk ettiler

Elazığ, 8 Mart günü sabah 04:30 sularında 6 büyüklüğünde depremlerle sallandı. Uzmanlar ilk depremin ardından ilk 12 saatte 84 tane artçı sarsıntının gerçekleştiğini bildirdi. Merkez üssü Karakoçan olan şiddetli sarsıntıdan dolayı ilk belirlemelere göre, 10 köyde hasar meydana geldi. Ölü sayısı 51, yaralı sayısı 74 olarak tespit edildi.

Elazığ'ın Karakoçan ilçesindeki evler ve diğer binaların çoğu kullanılmaz hale geldi. Okullar, sağlık ocakları ve camilerin minareleri de şiddetli deprem sonucu yıkıldı. Bölgede yıkılan evlerin çoğunluğunun kerpiçten ve taş yığma şeklinde yapılmış olması, bu yoksul bölgeye neden sağlam konutlar yapılması için daha önceden yatırım yapılmadığı sorusunu akıllara getirdi.

Uyarmadılar

ODTÜ İnşaat Mühendisliği Bölümü Deprem Araştırma Merkezi Başkanı Prof. Dr. Polat Gürkan'ın 2 hafta önce Elazığ'da olabilecek bir depremi haber verdiği ortaya çıktı.

Prof. Dr. Atilla Uluğ da depremin sürpriz olmadığını söyledi. Deprem olasılığının bilinmesine rağmen gerekli uyarının yapılmaması tepki çekti.

Deprem yardımları nereye gitti?

1999 Gölcük depreminden sonra depremezeler için bir fon oluşturmuş, gelen bir çok yardım burada biriktirilmiştir.

Toplanan paranın 50 milyar olduğu ancak bunun 4 milyarının depreme dayanıklı TOKİ konutları için kullanıldığı söyleniyor.

Geriye kalan para nerede? Neden yıllar geçmesine rağmen kullanılmadı? Hükümetin bu sorulara bir an önce cevap vermesi gerekiyor.

Uzmanlar Türkiye çapında depreme dayanıksız binaları yıkmak ve yenilerini yıkmak için sadece 25 milyar liraya ihtiyaç olduğunu söylüyor. Ancak devlet konutları güçlendirmeyi özel şirketlere ve ev sahiplerinin insafına terk etmiş durumda.

Ne Gölcük ne de Elazığ depremindeki ölümler kaçınılmaz bir afetin sonucu değil. Bunlar cinayet, insanlar ölmeyebildi.

Zişan Tokaç

DP'nin kapatılması ile başlayıp Kürt siyasetçilerin "kelepçeli" tutuklanmalarıyla devam eden süreç Avrupa'ya da sıçradı. Belçika'da 4 Mart günü Kürdistan Ulusal Kongresi (KNK), Roj TV, BDP Brüksel temsilciliği ile çok sayıda eve baskın yapıldı. Kongra Gel Başkanı Remzi Kartal ve yardımcısı Zübeyir Aydar'ın aralarında olduğu 8 kişi tutuklandı. Aynı operasyon kapsamında Almanya'da PJAK Başkanı Hacı Ehmedi Belçika'nın talebi üzerine gözaltına alınarak tutuklandı.

KCK, Kürtleri bu operasyonlara karşı protesto eylemleri düzenlemeye çağırdı ve hemen ardından İstanbul'da, Brüksel'de ve pek çok Kürt ilinde binlerce insanın katıldığı protestolar düzenlendi.

Operasyonlar üzerine BDP'li yetkililer de PKK'li yetkililer de, bu operasyonların barış sürecini baltaladığını, fakat bu tip operasyonlarla Kürt halkının özgürlük mücadelesinden vazgeçmeyeceğini belirten açıklamalarda bulundular. Murat Karayılan "Bize savaşı dayatıyorlar" dedi.

Açılım ve operasyonlar

Açılım ile başlayan süreç gösterdi ki Türkiye egemen sınıfı artık Kürt sorunundan kurtulmak istiyor. Demokrat olduklarından filan değil tabii ki. Son yıllardaki gelişmelerle birlikte koşullar öyle bir hâle geldi ki; artık, Kürt illerinde istikrarı getirecek bir barış ortamı, sürdürülecek bir savaştan daha kârlı onlar için. Bu sebeple, egemen sınıfın hizmetkârı olan devlet ve sırtını egemen sınıfa dayayan AKP sorunu çözmek için açılımı başlattı. Bu konuda dünya egemen sınıfıyla da uzlaştıkları çok açık.

Peki ne demek oluyor bu operasyonlar?

Operasyonlar da gösteriyor ki egemenlerin sorunu çözmek için formülleri şu: Bir yandan PKK'yi tasfiye etmek, bir yandan da TRT Şeş'i açarak, üniversitelerde Kürt enstitüleri açarak, Kürt köylerine esas isimleriyle hitap ederek Kürtlerin gönülünü almak ve bölgede huzuru sağlamak.

Bu çözüm formülü egemen sınıf için en ideal formül olabilir. Ama bu, uygulanabilir olduğu anlamına gelmiyor. Ki, Kürt illerinden herhangi birine bir günlüğüne bile olsa gittiğinizde görüyorsunuz ki bu şekilde sorunu çözmeye çalışmak bir gram bile mantık içermiyor.

Egemen sınıfın ve temsilcisi AKP'nin nedense bir türlü göremediği ama aslında gayet açık olan bir gerçek var. Kürt halkının, gerçek temsilcileri olarak gördükleri İmralı ve Kandil doğrudan muhatap alınmadan, Kürt halkının ulusal hakları tam anlamıyla tanınmadan bölgede huzuru sağlamak imkansız. Kürtler taleplerini sağlamak için sürdürdükleri mücadelede kararlı. Belediye başkanlarının tutuklanmasıyla

"Operasyonlar da gösteriyor ki egemenlerin sorunu çözmek için formülleri şu: Bir yandan PKK'yi tasfiye etmek, bir yandan da TRT Şeş'i açarak, üniversitelerde Kürt enstitüleri açarak, Kürt köylerine esas isimleriyle hitap ederek Kürtlerin gönülünü almak ve bölgede huzuru sağlamak."

ya da Belçika'da Roj TV'ye yapılan operasyonlarla sinecek değiller ve bunu hemen yaptıkları ve on binlerce insanın katıldığı protestolarla gösterdiler.

Kürtler her fırsatta barış taleplerini dile getiriyorlar. Barış sürecini ilerletmek için ateşkes ilan etmek gibi pek çok adım atıyorlar ve süreç ilerledikçe başka adımlar da atacaklarını gösteriyorlar. Ama tüm barış sürecine rağmen operasyonları durdurmamayan TSK (bu operasy-

onları sadece soğuk hava durdurabiliyor), Kürt siyasetçileri tutuklayan devlet ve bu devletle işbirliği yaparak Avrupa'daki Kürtleri tutuklayan Avrupalılar Kürtlere tek bir seçenek bırakıyor: Savaşmak!

Bu gidişatın Türkiye egemen sınıfı için sonu yok. 25 yıldır bu savaş nasıl bir sonuç vermediyse bundan sonra da vereceği yok. Kürtler özgürlüklerini kazanana kadar savaşmaya, her fırsat buldukça barış için

mücadele etmeye devam edecekler.

AKP ve devlet; ya Kürt hareketinin liderliğini muhatap alacak ve gerçekten demokratik adımları atacak, ya da bu kanlı savaşı sürdürmeye devam edecek.

Biz sosyalistlerin görevi ise çok açık; her fırsatta savaşı susturup barışın sesini yükseltmek ve ezilen ulusun, Kürt halkının, her koşulda yanında olmak.

Burak Demir

Barış için Newroz'a

21 Mart yaklaşıyor. Newroz bayramında binlerce Kürt, kendi temsilcilerine dönük tutuklama ve operasyonların durulması, ulusal liderleri Abdullah Öcalan'ın muhatap alınması için sokağa çıkmaya hazırlanıyor.

Öcalan, avukatları aracılığıyla yaptığı açıklamada hükümetin tasfiyecî tutumu sonucu aradan çekildiğini açıklamıştı.

Kürtler Öcalan'ı dinliyor. Yakalandığı 1999 yılından bu yana barışçıl demokratik çözüm politikalarıyla çatışmaların önüne geçen ve uzun süreli ateşkesleri mümkün kılan Öcalan, bir yandan hükümetin öte yandan Ergenekoncuların hedefi olan, barışa ve özgürlüğe susamış

Kürt halkının ne denli öfkeli olduğunu görüyoruz.

Gerçekten devreden çıktığı takdirde PKK ve devlet arasındaki çatışma kaçınılmaz gözüküyor.

Daha fazla ölüme, daha fazla savaşa tahammülümüz yok!

Kürt halkının temsilcileriyle masaya oturmadan, onları tasfiye etmeye çalışmayı bırakıp muhatap kabul etmeden barış ve demokratik açılım imkansız.

21 Mart'ta barışın sesi gür çıkmalı. savaş cephesi susturulmalı.

DSİP, barış isteyen Türkleri Newroz bayramında Kürtlerin yanında olmaya çağırıyor. DSİP, İstanbul'da gerçekleştirecek dev şölenin tertip komitesinde yer alıyor.

Ergenekon'da dönüm noktası:

Askeri Mahkeme ıslak imzayı doğruladı

Taraf Gazetesi'nin 12 Haziran 2009 tarihli haberiyle açığa çıkan İrtica ile Mücadele Eylem Planı, AKP ve Fethullah Gülen cemaatini bitirme adı altında, toplumu askeri vesayet'in ihtiyaçlarına göre yeniden şekillendirme amacını taşıyan eylemleri içeriyordu.

Albay Dursun Çiçek imzalı andıcın gerçek olmadığı yönünde, başta Ergenekoncu medya, darbeci CHP ve Genelkurmay olmak üzere, pek çok kesim kamuoyu oluşturmaya çalıştı.

İlker Başbuğ, o dönemde belge için "kâğıt parçası" derken; Bekir Coşkun "Belge sahte, irtica gerçek", Can Ataklı "Hedef Türkiye Cumhuriyeti", Oktay Ekşi "Ortada bir belge yok" ve Yılmaz Özdil "Belge dediler kâğıt parçası çıktı, kâğıt mendil gibi buruşturun" başlıklı yazılar yazmışlardı. Aynı dönemde bu belgenin gerçek olma ihtimaline savaş açan CHP Başkanı Deniz Baykal, "En somut iddia ıslak imza belgesiydi, fos çıktı" dedi.

Çiçek'e dokunulmazlık

Albay Dursun Çiçek, "örgüt üyeliği" suçlaması ile tutuklandı ve Hasdal Askeri Cezaevi'ne konuldu. Ancak tutuklanmasının ardından 24 saat geçmeden, avukatlarının yaptığı itiraz üzerine tahliye edildi.

Belgenin ıslak imzalı hâli, 2009 Kasım ayı başında kimliği meçhul bir ihbarcı tarafından Ergenekon soruşturmasını yürüten İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilmişti. Belgedeki orijinal imzanın Albay Çiçek'e ait olduğu Adli Tıp raporuyla kesinlik kazandıktan sonra, Dursun Çiçek Cumhuriyet Savcılığı'na giderek ifade vermişti. Ergenekon operasyonundaki tüm gelişmelerden sonra darbecilerin yargılanması talebini yineleyen Darbeye Karşı 70 Milyon Adım Koalisyonu, bu dönemde İstanbul'da bir basın açıklaması yaparak 'İlker Başbuğ görevden alınsin, cuntacılar yargılsın' demişti.

Bu yılın şubat ayının ortalarında, Cumhuriyet Başsavcısı İlhan Cihaner, İrtica ile Mücadele Eylem Planı'nın ilk uygulamasını

21 Haziran 2008, darbeye karşı ilk ses, İstiklal Caddesi'nde 10 bin kişi yürürken.

yaptığı iddiasıyla makamında gözaltına alındı. İlhan Cihaner'in dosyasında, planın Erzincan MİT Bölge Müdürlüğü'nde görevli 3 personelin, cemaat evleri olduğu iddia edilen yerlere ruhsatsız silah, uyuşturucu madde, içeriği suç unsuru taşıyan belge koyarak cemaat mensuplarının yakalattıkları istediklerinin anlaşıldığı belirtildi.

Darbenin orijinali

Ergenekoncuları yıkan son gelişme ise, Mart ayının başında ıslak imzanın Askeri Mahkeme tarafından da kabul edilmesi oldu. Davanın en başından beri Ergenekon'un avukatlığını yapan Deniz Baykal, bu gelişmeye de şüpheyle yaklaşarak "Önümüzdeki günlerde parmak izi incelemesi yapılacak. Albay

Çiçek'in parmak izi var mı, yok mu? (...) Parmak izi incelemesinin sonucu önemli. Sonuçları bekleyelim" dedi. Ancak Ergenekon'un avukatlığını yapan köşe yazarları aynı esnekliği göstermediler. Fikret Bila "Bu iddiaları kesin dille reddedenlerin sözlerine bundan sonra tereddütle yaklaşılacaktır" derken, Ertuğrul Özkök "Hazırlayan ve hazırlanan cezasını bulacak" diye yazdı. Fatih Altaylı ise, Başbuğ'u zor durumda bırakanlara kızıyordu:

"Kâğıt parçası aslında 'kâğıt parçası' değilmiş. Şimdi Genelkurmay Başkanı Orgeneral İlker Başbuğ, dönüp de kendisini yanılantılara, kamuoyu ve siyaset önünde zor duruma düşürenlere, 'Hesap verin. Beni niye kandırdınız?' demeyecek mi?

Demeli."

Devrimci Sosyalist İşçi Partisi, benzerleri daha önce de uygulamaya konulan İrtica ile Mücadele Eylem Planı gibi belgeleri hazırlayanların, Kafes, Balyoz gibi daha korkunç planlarla camilere saldırmak, gayrimüslimleri öldürmek ve müzelerle bomba koymak isteyenlerin yakalanmaları ve yargılanmaları için olanca gücüyle mücadele etmeye devam edecek. İçinde yaşadığımız toplum değişiyor, cuntacı zihniyet geriletiliyor. 28 Şubat'ta İstiklal Caddesi'ni 20 bin kişiyle baştanbaşa geçen 70 Milyon Adım Koalisyonu, Ergenekon çetesi dağıtılana kadar darbecilerin peşini bırakmayacak.

Ozan Tekin

CHP-MHP koalisyonunu durdurun!

Tuhaf bir durum yaşıyoruz. Askeri vesayet rejimi çöküyor.

Kemalist ideoloji tarihi karışıyor.

İlk kez darbeci generallere dokunuluyor.

Ergenekon soruşturması derinleşerek sürüyor.

Toplumun çoğunluğu yeni ve demokratik bir anayasa istiyor.

Çoğunluk Kürt sorununun demokratik yollarla çözülmesini istiyor.

Tuhaf olan bunlar değil elbette.

Tüm bunlar olurken, değişim isteği ve umut ihtişamla ayapa kalkarken, birileri halkı aptal yerine koymaya devam ediyor.

Dursun Çiçek imzalı darbe planını uygulayan ve 2011'in ilk aylarında darbe yapmaya hazırlanan 3. Ordu Komutanı Saldıray Berk bir kış tatbikatı yönetiyor.

Ergenekon soruşturmasında 1. numaralı şüpheli olarak gözükken general, Çiçek imzalı darbe planına "kâğıt parçası" diyen Genelkurmay Başkanı İlker Başbuğ'u ağırlıyor.

Başbuğ sivil mahkemeye ifade vermeyi reddeden komutanını fiili olarak desteklerken, aklı Dursun Çiçek'in şu sözleri geliyor: "Plandan Kara Kuvvetleri Komutanı ve Genelkurmay 2. Başkanı Hasan İğsız'ın, bizzat İlker Başbuğ'un haberi vardı."

Askeri vesayet çöküyor, ama rejimin ayrıcalıklı "yurttaşları" direniyor. Kalkanda kılıçta hukuk!

Kemalist rejimin sadık bekçileri askerler kadar yargıçlar.

CHP tüm sivil girşimlerin önünü kesiyor, hemen yargıçlara koşuyor

Yargıtay, Danıştay, Anayasa Mahkemesi, Yarsav kol kola girmiş 12 Eylül darbesinin ürünü 1982 anayasasını savunuyor.

Kendisini Ergenekon soruşturmasından ayrı tutmayı başaran MHP darbecilerin imdadına yetişiyor.

Hepsinin ortak amacı 2011 seçimleri öncesi yaratacakları kaos ve krizlerle AKP'yi yıpratmak.

İkinci büyük amaçları ise Kürtlerin meclise girmesini engellemek.

2007 yazında, e-muhtıra ve yargı darbesine rağmen başarılı olmayan ergenekon senaryosu yine toplumun önüne sürülüyor.

Hedefleri CHP-MHP koalisyonunu işbaşına getirmek.

Darbecilerin son direnişi kırılmadan, CHP-MHP koalisyonunun kurulması engellenmeden askeri vesayetten kurtulmak olanaksız.

28 Şubat'ın yıldönümünde Türkiye'nin 42 ilinde "darbeye hayır" diyerek sokağa çıkan, İstanbul'da erken finali yapan binlerce darbe karşıtı şimdi güçlerini birleştirmeli. Çok daha kitlesel bir karşı koyaşa hazırlanmalı.

Volkan Akyıldırım

Darbeler dönemini halk kapatıyor. 28 Şubat darbesinin 13 yıldönümünde "erken final" diyen 20 bin darbe karşıtı "bir daha asla" dedi

GÖRÜŞ

Siyasetten kaçanlar

Tarhan Erdem, memleketin saygın kamuoyu araştırmacılarından biri. Baskın Oran kampanyasına da destek verdiğini hatırlıyorum.

Radikal'deki köşesinde, Başbakan'ın Urfa'daki sözlerinden yola çıkarak şöyle yazmış:

"Bu sözler Erdoğan'ın, yeni Anayasa ve yargı reformu için kaybetmeyi bile göze aldığını, ama seçimi kazanmanın yolunu bulduğunu göstermektedir. Başbakan'ın tercihinde, CHP'nin, anayasa ve yargı reformuna karşı çıkacağı varsayımı etkilidir". Erdem, "seçimlerde, hiç şüpheniz olmasın, yeni Anayasa isteyenler çoğunluğu kazanır" diyor. Ve dolayısıyla, "Baykal, bu politikayı, 'Ben de yeni Anayasa istiyorum' diyerek geri çevirmeli, tartışmayı işsizliğe ve parasal konulara çekmelidir" tavsiyesinde bulunuyor.

Bir ay kadar önce, 9 Şubat'ta Ertuğrul Kürkçü *Bianet*'te "Sınıftan kaçış bitti" başlıklı bir yazı yayınladı.

Şöyle diyordu Kürkçü: "TEKEL direnişiyle, sınıftan kaçış yolunun kapandığı, siyasal mücadelelerin sınıfsal bir bağlam edinmeksizsin meşrulaştırılmaya çağrı bir yeni dönem açılıyor".

Farklı noktalardan yola çıkarak, Erdem'le Kürkçü temelde aynı özlemi dile getirmiş: İşsizlikten, parasal konulardan, ekonomiden, krizden söz edebilirsek, bunları gündeme getirebilirsek, AKP'ye doğru dürüst muhalefet edebileceğiz, o zaman foyası ortaya çıkacak.

Bir açıdan, doğru. Doğru ama, öyle olmuyor işte bu işler!

İki nedenle olmuyor.

Birincisi şu. "Sınıf, sınıf" diye bağıranlar, "İşsizlik, işsizlik" diye çırpınarak, sınıf mücadelesi gündeme gelmiş olmuyor. Gündeme gelmesi için, işçi sınıfının sahneye çıkması, işsizlik ve ekonomi konularını gündemin orta yerine dayatması gerek. Yunanistan'da yaptığı gibi.

Türkiye işçi sınıfı bunu yapmıyor. Biz sosyalistler biraz daha yüksek sesle bağırarak yapacak mı? Hayır, çünkü yapmıyor olmasının nedenleri var.

Yunanistan işçi sınıfıyla karşılaştırdığımızda, bu nedenler kolayca anlaşılıyor. Yunan işçilerinin örgütlülük düzeyi yüksek, 20 yıldır neoliberalizme karşı sıcak bir mücadele veriyorlar, bu mücadelede bir dizi zafer kazanmışlar, bir dizi özelleştirme girişimini engellemişler, hükümetlerin bir dizi politikasını püskürtmüşler, moralleri yüksek, mücadele deneyimleri zengin.

Bu durumu Türkiye işçi sınıfıyla karşılaştırdığımızda, sorun belli.

İşte TEKEL direnişi. TEKEL işçileri yapabileceklerinin en fazlasını, hatta daha da fazlasını yaptı. Altmış gün dayandı, müthiş bir kamuoyu yaratmayı becerdi, birkaç konfederasyonu eylem çağrısı yapmak zorunda bıraktı, kendi sendikasını zorladı, Türk-İş'i zorladı, açlık grevi bile yaptı. Herhangi bir işçi grubunun bundan fazlasını yapabilmesi mümkün değil. Ve ne oldu? Kısıtlı bir hukuksal başarı elde edildi.

Demek ki, "Heheeyt, sınıf mücadelesi başladı!" diye heyecanlanmak, "Sınıftan kaçış bitti" diye tafratmak yeterli değil. Sınıfın bölünmüş, büyük ölçüde örgütsüz, moralsiz ve özgüvensiz olduğunu saptamak, sorunlarını anlamaya çalışmak, bunları çözmek için yöntemler bulmak ve uygulamaya başlamak gerek.

İşsizliğin, parasal konuların, ekonominin biz istiyoruz diye gündeme gelmiyor olmasının ikinci nedeni de şu.

Ekonomik konularla siyasi konuları ayırmak, sanki başka başka alanlar gibi düşünmek, klasik sosyal demokrat yaklaşımdır. Sendikalar ekonomik konularla ilgilenir, parti siyasetle uğraşır, birbirlerinin alanlarına müdahale etmezler.

Gerçekte ise böyle bir ayırımı yoktur. Siyasi konuları (askeri vesayeti, darbeleri, Ergenekon'u, başörtüsünü) ön plana çıkaranlara "sınıftan kaçmak" suçlamasını yöneltenler, sınıfın siyasetle ilgilenmediğini sanıyor ve yanıltıyor.

Ve siyasetten kaçıp sadece ekonomik konulara odaklanarak, haklı olarak, sınıf ilgilenmiyor.

Roni Margulies

Tekel direnişinin dersleri

5 Aralık'taki IDO töreninde taleplerini aktaran Cevizli Tekel işçileri başbakanın talimatıyla harekete geçen AKP'lilerin linç girişiminden son anda kurtulduğunda, hiç kimse ilerleyen günlerde Türkiye gündemine damgasını vuran bir direniş beklemiyordu. Erdoğan'ın "yatarak para kazanma dönemi artık sona erdi" diyerek hedef gösterdiği öncü işçiler, ilerleyen günlerde işkollarındaki işçilerin önemli bir bölümünü harekete geçirmeyi başardı.

Fabrikaları fiilen kapalı olduğu için üretimden gelen gücünü kullanma şansı olmayan Tekel işçilerinin "özlük hakları korunarak bir başka kamu işine geçme" talebinin gerçekleşmesi, işçi sınıfının bütününün desteğine bağlıydı. Açık ki bu destek bir genel grev olmalıydı. 78 gün boyunca fedakârca direnen Tekel işçilerinin "sendikalar görevi genel greve" talebi ne yazık ki gerçekleşmedi. Yunanistan'ın genel grevle sarsıldığı günlerde komşusundaki ciddi bir iş bırakma eyleminin örgütlenememesinin nedenlerini sorguladığımızda her şeyden önce grevi örgütleyecek kurumların iç karartıcı durumlarını görüyoruz.

Tekel işçilerinin örgütlü olduğu Tek Gıda İş ve Türk-İş, başından beri eylemi sona erdirmek üzere müdahalelerde bulundu. İşçilerin kararlı mücadelesi, sendika yönetimini son ana kadar zorladı, ancak nihai olarak, içi boş genel grevler ve gaz almaya yönelik mitingler ile işçilerin moralini bozarak direncini kırmaya çalışan sendika bürokrasisi istediğini elde etti. Somut bir kazanım elde edilmeden direniş sona erdi.

Hayatında işçiler için olumlu bir tek rüya bile görmemiş özgürlük düşmanı kişilerden oluşan ve daha önceki özelleştirme davalarında işçiler aleyhine verdiği kararlar ile hangi safta durduğunu çok açık bir şekilde gösteren Danıştay'dan çıkan son karar, bu kurumun yargı darbesi sürecinde kapıştığı AKP'den çok kokuşmuş sendika bürokrasisine

soluk aldırdı.

AKP yönetimine yakın kişilerin ağırlıkta olduğu Türk-İş yönetimi kadar, darbe ve Ergenekon davası sürecindeki sıkışmışlıklarını can havliyle sarıldıkları Tekel direnişi ile kırmaya çalışan AKP karşıtı kesimler de zarar verdi mücadeleye. Türk-İş yönetimini harekete geçirebilecek yegane güç olan KESK üzerinde etkisi olan bu kesim, gücünü darbeci cepheye lojistik destek sağlayarak harcadı. Bu konuda o kadar ileri gidildi ki, daha önce herhangi bir sol gösteriye dahil olması mümkün olmayan İşçi Partililerin, darbeci generalleri savunan paçavraları ile birlikte ortalıkta dolaşmasına ses çıkarılmadı.

Her şeye rağmen, mücadelenin kendisinin işçileri nasıl değiştirdiğinin güzel örneklerini de gördük. Gerçek bir kazanımdan edilecekse en başlara, Diyarbakır

çadırında kemeçe eşliğinde birlikte oynayan Kürt ve Türk işçilerin kaynaşması ve LBGTT bireylerin dayanışmasının olumlu karşılık bulması yazılabilir.

Diğer taraftan Danıştay kararı ile de gelse kısmi bir kazanım söz konusu ki bu sayede 1 Nisan tarihinde işçiler Ankara'ya daha moralli gelecek. Yine de, birbirinden nefret eden ancak sınıf düşmanlığı konusunda mutabık kalan iki kampın etkisi altında hareket eden sendikal önderlikler ile kalıcı bir kazanım elde etmek mümkün değil. İşçi sınıfının bu önderliklerden kurtulmasının yolu günümüzde darbe karşıtı mücadelenin kazanmasından geçiyor. Yunanistan örneği, darbecilerle hesaplaşan bir işçi sınıfının neler yapabileceğini gösteriyor.

Kemal Başak

Sağlıkta tam gün yasası ne getirecek?

artırılacağı sinyallerini şimdiden vermiştir. Oysa 'sağlık herkesin hakkıdır' ve günümüzde sağlık güvencesi olmadığı için mağdur olan insanlara bir iyileştirme düzenlemesi getirileceğine 'herkese parası kadar sağlık' anlayışının hâkim olduğu bir politika uygulanmaya başlayacaktır

Ayrıca yasa kapsamında üniversite hastanelerinin temel kuruluş amacı olan eğitim ikinci plana atılıyor. Öğretim görevlilerinin öğrenci eğitimi, asistan eğitimi, araştırma yapmak gibi görevleri 'performansa göre ücretlendirme' ilkesi ile geri planda kalıyor ve bu da kaliteli hekim yetişmesinin önünde büyük bir engel teşkil ediyor. Üniversitelere araştırma için döner sermayeden sadece %5'lik pay yeterli görülüyor ve bilimsel gelişmelerin önüne bütçe engelini getiriyor.

İyonlaştırıcı radyasyona haftada 25 saat maruz kalan sağlık çalışanlarının haftalık çalışma saatleri 35 saate çıkarılarak sağlık hakları yok sayılıyor. Tam gün yasası ile ek iş yapmanın yasak olduğu fakat doğru düzen maaş almak için tek yolun ek saatlerle fazla

hasta bakmaktan geçtiği ve başka yerlerde çalışma hakkının yasak fakat çelişkili biçimde devlete ait ikinci bir hastanede çalışmanın serbest olduğu bir sistem getiriliyor.

1200-1400TL maaş alan emekli hekimlere dair hiçbir iyileştirici hüküm de içermiyor bu yasa.

Aslında tam gün yasasındaki maddelelere tek tek bakıldığında yapılmak isteneni çok açık bir şekilde görebilirsiniz. Bu yasayla hastanelerin tümüyle işletmeleştirilmesi ve piyasalaştırılması hedefleniyor. Hastaneler kendi bütçelerinin kendileri yaratmak zorunda bırakılıyor. Hekimlere rekabet ortamı yaratılıyor. Daha fazla hastaya nasıl olduğu önemsiz bir şekilde bakıp daha fazla para kazanmanın yolları gösteriliyor. Sağlık çalışanlarını mümkünse 24 saat düşük ücretle güvencesiz çalıştırmayı amaçlıyor. Sağlık alanının piyasalaşması ve ticarileşmesinde çıkarı olan özel sağlık sermayedarları bu yasayı destekliyor. Ucuz ve kalitesiz iş gücünü ortaya çıkarıyor. Hekimleri özel hastanelerde çalışmaya sevk ediyor ve bunla birlikte devlet hastanelerinde hekim sayısının azalması sonucu bir süre sonra devletin pes edip sağlık sektörünün tümüyle özelleşmesinin yolu da bu yasayla açılıyor. Bu daha başlangıç diyorlar..amaçlanan sonu tahmin etmek zor olmasa gerek.Tahmin edemeyenlere Michael Moore'un SİCKO adlı filmini tavsiye edebilirim.

Rengin Güvenç

TARİŞ işçileri direniyor, dayanışmaya!

TEKEL işçilerinden sonra işten çıkarılan TARİŞ İplik ve Dokuma Fabrikası'na bağlı işçiler de direnişe başladı.

Avrupa'nın en büyük iplik fabrikası olan TARİŞ İplik geçen yıl Şubat ayında 6 aylığına üretime ara vermişti. O günden sonra işçiler kısa çalışma ödeneğinden para almaya başlamışlardı. Ağustos ayında tekrar faaliyete geçmesi beklenen fabrika, Ağustos ayına geldiğinde de açılmadı. Yönetim Kurulu kısa çalışma ödeneğinin 6 ay daha uzatılmasına karar verdiler.

Fabrika tasfiye edildi

Nihayet 1 Mart 2010 sabahı fabrikanın açılacağını ve işlerine geri döneceklerini düşünen yaklaşık 600 işçi fabrika kapısına asılan listelerden fabrikanın tasfiye edilmesi sebebiyle işten çıkarıldıklarını öğrendiler. Fabrika kapısında işçileri polis karşıladı ve fabrikaya almadı. Bu sırada fabrikaya girmek isteyen işçilerle polis arasında kısa bir arbede yaşandı. Bunun üzerine Türkiye Tekstil Örne ve Giyim İşçileri Sendikası (TEKSİF)'na üye olan işçiler bir konferans salonunda toplanarak direniş kararı aldılar. İşçiler her gün fabrika önünde toplanıyorlar.

TARİŞ İplik Fabrikası hakkında "tedbiren tasfiye" kararı alan yönetim, kâr edememelerini sebep göstererek işten çıkarılan işçilerin yaklaşık 20-25 bin TL'yi bulan kıdem ve ihbar tazminatları da ödenmiyor. Fabrika yönetimi önceki yönetimleri suçlamanın yanı sıra eylemi bölmek için işçilerin eylemlerinin fabrikaya zarar verdiğini, bankaların kendilerine kredi vermediğini öne sürerek, eylemin çiftçilere de zarar vereceğini söylüyor. İşçiler bu karalama kampanyasına karşı haklarını TARİŞ yönetiminden istediklerinin altını çiziyorlar.

Tekel'den ders çıkarmalı

Özelleştirmeler her alanda krizin faturasını işçilerin sırtına yüklemeyi beraberinde getiriyor. TEKEL'den sonra TARİŞ'te de tüm fatura işçilere kesiliyor, saldırıların hedefinde her zaman özlük hakları oluyor. İşçi mücadelesi her başladığında işçi sınıfını bölmek için milliyetçilik, darbecilik kullanılıyor. Bunun yanı sıra egemenler işsizler ile özlük haklarını kaybeden işçileri sürekli olarak karşı karşıya getirmeye çalışıyor.

TEKSİF yönetimi bir yandan eylem kararı alırken, bir yandan CHP ve MHP'li vekillerle

görüşeceğini söylüyor. TARİŞ işçileri, CHP'li belediye tarafından işten çıkarılan KENT A.Ş. işçilerini unutmamalı, sendika bürokrasisine boyun eğmemeli. TEKEL direnişi sendika bürokrasisinin mücadeleyi satmak için neler yapabileceğini açık biçimde gösterdi.

Dayanışmaya!

İşçi sınıfı her fırsatta darbecilere, milliyetçilere yedeklenmeye çalışan sendika bürokrasisinin, hükümetin ve patronların baskısına boyun eğmemek için üretimden gelen gücünü kullanmalı. TEKEL ve TARİŞ işçilerinin üretimden gelen güçleri yok ancak sınıfın diğer unsurları yarın aynı şeyin kendi başlarına da geleceğini düşünerek harekete geçmeliler. Yunanistan'daki genel grevden öğrenmek gerekiyor.

Sosyalistler, antikapitalistler ve emekten yana olanlar bir yandan TARİŞ işçisiyle dayanışırken, bir yandan mücadeleyi her alanda genişletmek zorundalar, direnişten faydalanmaya çalışan darbecileri, milliyetçileri teşhir etmek de ancak TARİŞ direnişi ile dayanışma ile mümkün.

Can Irmak Özınanır

"TEKEL ve TARİŞ işçilerinin üretimden gelen güçleri yok ancak sınıfın diğer unsurları yarın aynı şeyin kendi başlarına da geleceğini düşünerek harekete geçmeliler. Yunanistan'daki genel grevden öğrenmek gerekiyor."

Almanya'da Sol Parti Afganistan'ın işgaline karşı

2001 sonlarına doğru başını ABD'nin çektiği bir ittifak, Afganistan'a savaş açtı. Başta Taliban rejimi hızla bertaraf edildi ve Kâbil'de Amerikan yanlısı bir hükümet kuruldu. Ülkede savaş ağalarıyla ittifaklar kuruldu. Federal Almanya ordusu "Bundeswehr", Afganlara güya özgürlük, demokrasi, daha fazla eğitim ve sağlık götürmek, kadın haklarını yerleştirmek, ayrıca Alman halkını terör saldırılarına karşı korumak için, en başından itibaren Afganistan'da yürütülen savaşa ve işgale katıldı.

9 yıldır işgal

Afganistan'daki neredeyse dokuz yıllık savaşın bilançosu ise korkunç: Sivil kurbanların sayısı giderek artıyor, yoksulluk derinleşiyor, Afgan halkının geniş kesimleri açlık tehlikesiyle karşı karşıya kalmış durumda. Savaşın dehşetini en fazla hissedense kadınlar ve çocuklar. Bu arada savaş giderek yoğunlaşıyor, ancak tüm belirtiler NATO stratejilerinin çöküşüne işaret ediyor.

Afganistan'daki Alman askeri varlığı 2010 yılında en az 784 milyon Avro'ya mal olacak. Bu meblağın sadece beşte birlik bir kısmı ülkenin yeniden inşasına harcanacak. Bundeswehr, NATO'nun "Uluslararası Güvenlik Yardım Gücü"ne (ISAF) 4.500 askerle katılıyor. Afganistan'da halen 80.000 civarında ISAF askeri bulunuyor. ABD yönetimindeki "Antiterör Misyonu" OEF'nin

30.000 askeri, bu sayıya eklenecek. OEF, Birleşmiş Milletler'in iznine sahip değil ve böylelikle uluslararası hukuku ihlal ediyor. Almanya, Kasım 2008'den bu yana Afganistan'da OEF içinde bulunmuyor, ancak bu iki kuvvet zaten iç içe geçmiş durumda. Zaten Almanya OEF'ye seçkin askerlerden oluşan özel bir komando birliğiyle katılmıştı. Bu birlik artık ISAF'ta kullanılıyor.

Afganistan'da yürütülen askeri operasyonlar ülkeye barış değil, şiddet ve terör getirdi. ISAF, uluslararası hukuka aykırı olarak kurulmuş olan OEF'nin görevlerini neredeyse tümüyle üstlenmiş durumda. Bunların

arasında insan avı ve planlı cinayetler de bulunuyor. 2009 Eylül'ünde kaçırılan iki yakıt tankerine Alman komutanının emriyle düzenlenen saldırıda 140 kişinin ölmesi, bu dehşetin ne büyük boyutlara ulaştığını gösteriyor. Sivil Afgan halkının verdiği kayıplar da her geçen gün artıyor. Yoğun askeri operasyonlar nedeniyle Afganistan'ın yeniden inşası, demokrasi, kadın hakları ve güvenlik gibi hedeflerden artık tümüyle uzaklaşmış durumda. NATO'nun sivil ve askeri etkinlikleri birbiriyle birleştirme stratejisi, ülkenin yeniden inşasına, özellikle de sivil kuruluşların çabalarına ağır bir

darbe indirmiş bulunuyor. Afgan halkına güvenli bir yaşam sağlayacağı söylenen askeri birlikler, ülkenin en büyük güvensizlik faktörü.

Alman hükümeti, Tornado savaş uçaklarını göndermek ve "Hızlı Müdahale Güçleri"nin komutasını üstlenmekle, savaşın boyutlarının daha da büyümesine ciddi bir katkı sağlamış bulunuyor. 2010 başındaki Uluslararası Afganistan Kongresi'nden sonra da Afganistan'daki Alman askerlerinin sayısının artacağını ilan etmişti.

İşgale karşı tepki

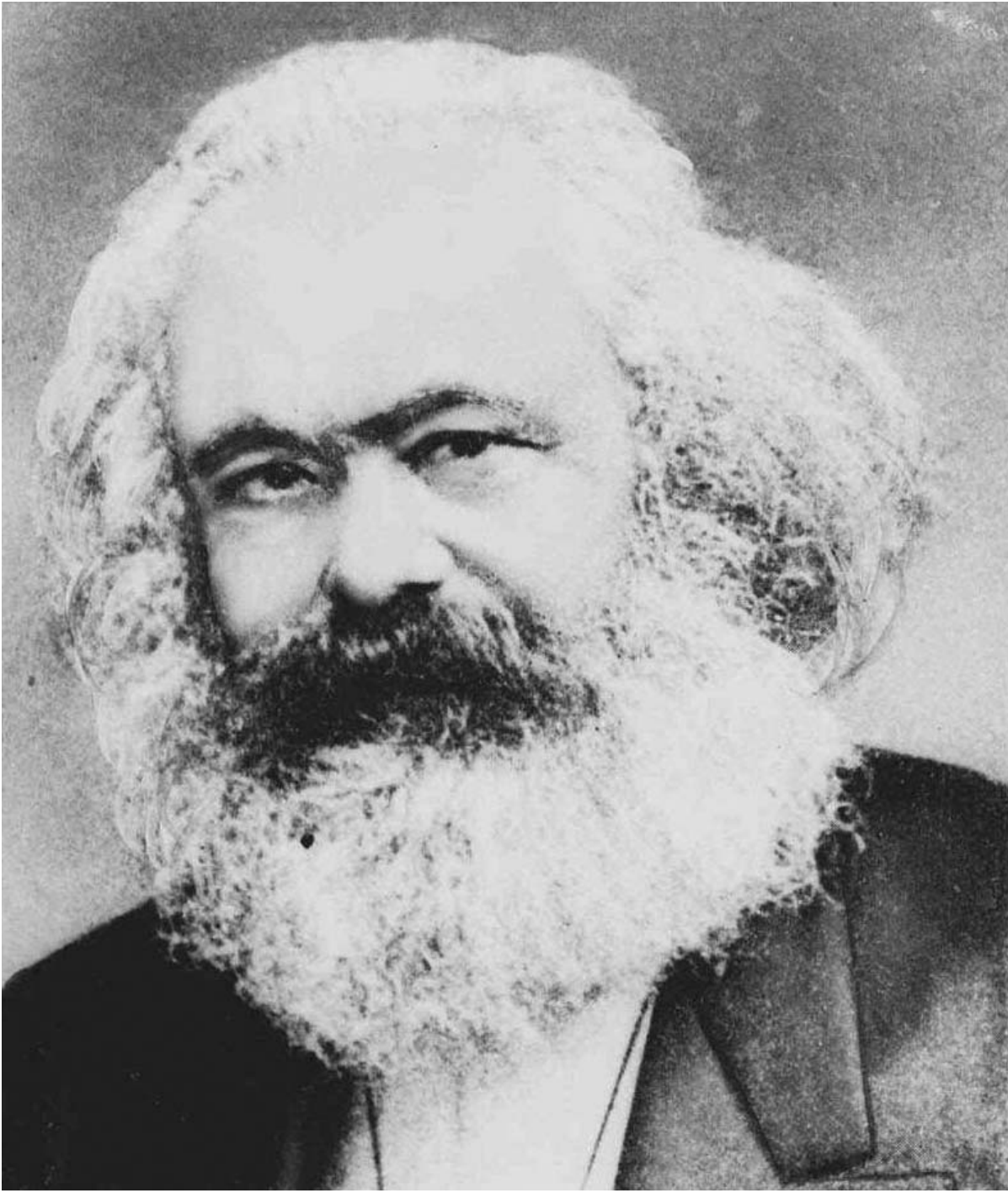
Almanya Federal Meclisi'nde

temsil edilen partiler içinde sadece Sol Parti Alman ordusunun Afganistan'daki savaşa katılmasına en başından bu yana karşı çıkıyor. Sorunların askeri yöntemlerle çözülmeyeceğini, Almanya ordusunun mevcut sorunlara çözüm getirmeyeceğini, tam aksine, kendisinin sorunun bir parçasına dönmüş olduğunu düşünüyor.

Sol Parti, Almanya ordusunun Afganistan'dan derhal çekilmesini, ülkede sivil yeniden inşanın derhal başlamasını talep ediyor. Aralarında Afganların da bulunduğu çok sayıda aktivistle, Afganistan'daki demokrasi güçlerinin, özellikle de kadınların konununun kuvvetlendirilmesi için mücadele ediyor. Almanya ordusunun Afganistan'daki varlığı, bu güne dek vergi mükelleflerinin 4 milyar Euro'suna mal oldu. Sol Parti, bu paranın Afganistan'ın sivil yeniden inşasına yatırılmasını istiyor.

Alman Federal Meclisi birkaç gün önce Afganistan'a daha fazla asker gönderilmesini tartıştı. Misyonu oybirliğiyle onay çıktı, ancak Sol Parti milletvekilleri Afganistan'daki Kunduz operasyonunda ölen sivillerin tek tek isimlerini yazdıkları pankartlarla hükümeti protesto ettiler ve bir kez daha Alman ordusunun derhal Afganistan'ı terk etmesini talep ettiler.

Atilla Dirim

"Gelişme süreci içinde sınıf ayrımları ortadan kaybolunca ve üretimin tümü örgütlü bireylerin ellerinde yoğunlaşınca, kamusal zor kullanımının politik niteliği kalmaz. Politik zor kullanımı, asıl anlamıyla bir sınıfın ötekilere baskı uygulamak üzere örgütlediği zor kullanımınıdır. Proletarya, burjuvaziyle mücadelesi gereği sınıf olarak birleşip, devrim yoluyla egemen sınıf olduğunda ve egemen sınıf olarak zorla eski üretim ilişkilerini ortadan kaldırdığında, böylece o üretim ilişkileriyle birlikte sınıf karşıtlığının varlık koşullarını da, bütünüyle sınıfları da ve dolayısıyla sınıf olarak kendi egemenliğini de ortadan kaldırmış olur.

Sınıflarıyla ve sınıf çelişkileriyle birlikte eski burjuva toplumunun yerine, her bireyin özgür gelişiminin herkes için topluca özgür gelişim koşulu olduğu bir birlik gelir."

"Tek kelimeyle komünistler, mevcut toplumsal ve siyasal durumlara karşı her yerde ve her çeşit devrimci hareketi destekliyorlar.

Tüm bu hareketler içinde, hangi gelişkinlik aşamasında olursa olsun mülkiyet sorununu hareketin temel sorunu olarak öne çıkarıyorlar. Nihayet ancak komünistler her ülkenin demokratik partilerinin her yerde birleşip anlaşması için çalışıyorlar.

Komünistler, görüş ve niyetlerini gizlemeyi reddederler. Amaçlarına ancak bugüne kadarki tüm toplumsal düzenin zorla yıkılmasıyla ulaşabileceklerini açıkça bildirirler. Varsın egemen sınıflar bir komünist devrim ürküntüsüyle tir tir titresinler. Proleterlerin, zincirlerinden başka kaybedecek şeyleri yok. Bir dünya var kazanacakları. Bütün ülkelerin proleterleri, birleşin!"

(Komünist Manifesto'dan)

Marks'ın fikirleri devrimcidir

Karl Marks 5 Mayıs 1818'de doğdu. Babası, Marks üniversite öğrenimine gittiğinde arkasından yazdığı mektuplardan birisinde şunları söylemişti: "Eğer tanrı isterse daha önünde kendin ve ailen, ve eğer yanılmıyorsam, bütün insanlık için yaşayacağın uzun bir hayat var."

Mektubun "kendin ve ailen" için bölümü dışındaki bölümü tümüyle doğrulandı. Marks, insanlık için mücadele dolu bir yaşam sürdü ve toplumsal çelişkilerin keskinleştiği her önemli dönemde ismi ve fikirleri etrafında milyonlarca insan harekete geçti.

İlk mücadele

Üniversite yıllarında dönemin hakim tartışması Hegel'in felsefi fikirlerini merkeze almıştı. Marks bu tartışmalara hızla katıldı. Hegel felsefesinde düşüncenin belirleyici rolünü eleştirdi. Hegel'i eleştiren Feuerbach'ın ise "doğa ve insan dışında hiçbir şeyin var olmadığını ve insanın dinsel hayal gücünün yarattığı üstün varlıkların insanın kendi özünün fantastik yansımalarından başka bir şey olmadığını" yönündeki görüşlerini destekledi.

Marks'ın felsefi görüşlerinde sıçrama yaşamasına da neden olacak gelişme, ilk siyasal eylemi

oldu. Genç Hegelci arkadaşlarıyla birlikte 1841 yılında Prusya'da sansüre karşı mücadele etmeye başladı. Bu mücadelesi, kısa zamanda radikal sonuçlara varmasına neden oldu. Basın özgürlüğü maskesi altındaki mekanizmayı şöyle eleştirdi: "Bir şeyden pay vermek gerektiği zaman, kişileri, araçları feda etmek, ama söz konusu olan şeyi, kurumun kendisini olduğu gibi korumak sahte liberalizmin huyudur. Kamuoyunun yüzeyde kalan ilgisi böylelikle saptırılır."

1842 yılında düşüncelerini yaygınlaştırabileceği bir kürsü aramaya başlar ve kısa zamanda editörlüğüne yükseleceği Rheinische Zeitung adlı gazetede yazmaya başlar. Engels'in de zaman zaman yazılar yazdığı gazetede çalışmalarıyla özellikle eyalet meclisinin orman sahiplerini koruyan ama rüzgarda düşen dalları bile toplamaları yasaklanan yoksulları gaddarca cezalandıran yasaya karşı giriştiği polemikler hem gazetenin hem de Marks'ın kaderini belirledi. Gazete kısa sürede sansürün hüsnüne uğradı. Marks ise "Orman Suçları Kanunu" eleştiren yazılarında, net bir biçimde, yoksulların, "siyasal ve toplumsal ayrıcalıklardan yoksun kitlelerin" çıkarlarını savundu.

Marks'ın yoldaşı Engels ileride,

Marks'ın kendisine, Orman Suçları Kanunu ile ilgili çalışmalarının, saf siyasetten ekonomik ilişkilerin ve bunun sonucu olarak sosyalizmin incelenmesine yönelttiğini söylediğini anlatacağı.

Marks'ın felsefi görüşlerinde sıçrama yaşamasına da neden olacak gelişme, ilk siyasal eylemi oldu. Genç Hegelci arkadaşlarıyla birlikte 1841 yılında Prusya'da sansüre karşı mücadele etmeye başladı. Bu mücadelesi, kısa zamanda radikal sonuçlara varmasına neden oldu.

Genç bir editör

Marks dönemin demokratlarının birlikte yayınlayacağı bir gazete çıkartmak için Paris'e yerleşti. İlk sayısı 1844 yılının Şubat ayında çıkan gazete Marks'ın yanı sıra Engels'in "Ekonomi Politikin Eleştirisinin Anahtarı" başlıklı makalesini de içeriyordu. Marks bu gazete için yazdığı

yazılarda ilk kez, keskin bir biçimde, proletaryadan söz etti. Çağdaş toplumun bütünüyle çelişki içinde olan ve bu yüzden toplumun bütününe kurtarmadan kendisini kurtaramayacak bir sınıf olan işçi sınıfı, artık Marks'ın teorisinde merkezi bir rol oynamaya başladı.

Lenin, "Marks'ın bu gazetede yazıları artık onun 'var olanın amansızca eleştirilmesi'ni, özellikle 'silahla eleştirilmesi'ni savunan bir devrimci olduğunu ve kendini kitlelere ve proletaryaya adanmış gösteriyordu" diyerek, Paris'te geçirdiği ayların Marks'ın fikirlerindeki gelişimine yaptığı etkiyi özetlemişti. Marks Paris günlerinde çeşitli sosyalist akım temsilcileriyle, işçi birlikleriyle, aydınlarla, felsefecilerle, şairlerle sık sık görüşmeye, işçi toplantılarında konuşmalar yapmaya ve ekonomi politik ve devrimler tarihi üzerine çalışmaya başladı. 1844 yılında Ekonomik ve Felsefi Elyazmaları adlı çalışmasını tamamladı.

Özel mülkiyetin eleştirisi

Bu eserinde, "Özel mülkiyet düşüncesini ortadan kaldırmak için komünizm bütünüyle düşüncesi yeterlidir; ama gerçek özel mülkiyeti ortadan kaldırmak için gerçek komünist eylem gereklidir" diyen Marks, emeğin yabacılaşması üzerinde de dur-

dur ve daha sonra her yönüyle geliştireceği bir dizi analiz yaptı.

Marks Paris'te Vorwarst adlı bir gazetede yazmaya başladı. 1844 yılında tüm Almanya'da işçi gösterileri gerçekleşti. Silezya ayaklanmasını Marks işçi sınıfının toplumu dönüştürücü gücünün bir kanıtı olarak algıladı ve çok önemsendi. Gazetede, bugün hala güncelliğini koruyan şu vurguyu yaptı: "Her devrim eski toplumu yıkar. Bu anlamda bir toplumsal devrimdir. Her devrim eski iktidarı devirir. Bu anlamda da, bir siyasal devrimdir."

Engels'le birlikte aynı dönemde Kutsal Aile kitabını yazan Marks, işçi sınıfının gücünü ve yeteneklerini daha da derinlemesine açıklamaya başladı. Kitapta, "proletarya özel mülkiyetin proletaryayı yaratmakla kendi kendini mahkum ettiği cezayı infaz eder" diyerek yine işçi sınıfının gücüne vurgu yapmaya devam etti. Kitap aynı zamanda Marks'ın Hegel ve Feuerbach gibi felsefecilerden tam anlamıyla kopuşunun da işaretiydi. Marks'ın çalıştığı gazete yine sansür ve polis baskısına uğradı. Prusya'nın yaptığı basın Fransa devleti tarafından destek gördü ve Marks Paris'ten sürüldü.

Aslolan dünyayı değiştirmekti! Belçika'da sürgün yaşamının ilk aylarında Feuerbach Üzerine

Tezler ve Alman İdeolojisi eserlerini yazan Marks kendi adıyla anılmaya başlayacak olan tarihsel materyalist görüşlerini keskinleştirdi. Fakat bu iki kitaptan önce Engels, İngiltere'de İşçi Sınıfının Durumu başlıklı kitabı kaleme aldı. "Kapitalizme ve burjuvaziye yönelik şiddetli bir suçlama" olan kitap, Marks'ın kapitalist sistemin temel özelliklerini eleştirmesinde kilit bir öneme sahip oldu.

Marks Tezler'de, kendisinden önceki tüm felsefi geleneklerle ayrıştığını ifade eden ve teorinin devrimci olması ve aynı zamanda devrimci eylemle birleşmesi gerektiğini vurgulayan 11. Tez'i yazarak hem kendi döneminin ağır felsefi geleneklerine kesin bir darbe indirdi hem de eylemden kopuk, devrimci mücadeleden ve işçi sınıfı hareketinden uzak teorilerin anlamsızlığını açıkladı: "Düşünürler bugüne değin dünyayı çeşitli biçimlerde yalnızca açıklamaya çalıştılar; ama aslolan dünyayı değiştirmektedir."

Engels'le birlikte kaleme aldığı Alman İdeolojisi isimli kitapta geliştirdiği yepyeni bir dünya görüşünü ise Lenin şöyle özetliyor: "Marks'ın tarihsel materyalizmi, bilimsel düşünüşte erişilmiş büyük bir başarıydı. Tarih ve siyaset düşüncesinde daha önce hüküm süren kaos ve keyfilik yerini, üretici güçlerin gelişmesinin sonucu olarak bir toplumsal hayat sisteminden bir başka ve daha yüksek hayat sisteminin nasıl doğduğunu gösteren çarpıcı bir bütünlük ve uyumluluğa sahip bilimsel bir teoriye bırakmıştır."

Enternasyonal Örgütlenme

Marks ve Engels Brüksel'de sadece kitaplar ve yazılar yazmakla yetinmediler. Dönemin mücadeleci aydınları ve işçileriyle ilişkiler kurmaya başladılar. Örgütlenmeye başladılar. İngiltere'ye kısa bir seyahat yapıp hem ekonomik araştırmaları için yeni kaynaklara ulaştılar hem de Chartist hareket olarak bilinen ve o günlerde 50 bin üyesi olan akımın öncülerıyla ilişkiler kurdular. Chartistler arasında tüm kitada devrimci eylemin gerekli olduğunu söyleyenler vardı. Hareketin önde gelenleri, yapılan bir toplantıda enternasyonal bir devrimci örgütün kurulması gerektiğini söylemişlerdi ve Engels daha şimdiden böyle bir örgütün kurulması için konuşmalar yapmaya başlamıştı.

Bu toplantıların sonucunda Kardeş Demokratlar adlı bir örgüt kuruldu. Engels bu örgütün kurulmasının verdiği heyecanla "Londra'da Uluslar Şenliği" başlıklı bir yazı yazdı: "Bütün ülkelerin çıkarları aynı ve düşmanları ortak: Proletarya kitlesi doğal olarak ulusal önyargıdan kurtulmuştur ve bir bütün olarak proleterlerin gelişmesi ve bütün eylemleri özünde insancıl ve anti milliyetçidir. Yalnızca proleterler milliyeti yok edebilirler, yalnızca uyanan proletarya çeşitli uluslar arasında kardeşliği sağlayabilir."

Devrimci bir çağrı: Manifesto

1847 yılında Avrupa ve ABD bir büyük ekonomik krizle sarsıldı. Avrupa'da toplumsal huzursuzluk şiddetlenmeye başladı. Tüm Avrupa kıtasında

"açlar ayaklanması" denilen isyanlar, Fransa'da işçilerin grev hareketi, İtalya'da emekçilerin öfkeli gösterileri, Polonya'nın ulusal ezilmişliğe karşı devrimci hareketlerle kaynamaya başlaması, İngiltere'de binlerce emekçinin mitinglerde Halk Fermanı talep etmeleri, İrlanda'da ulusal kurtuluş hareketinin devrimciler tarafından yönlendirilmeye başlaması, Rusya'da çarlık zorbalığına karşı ilk devrimci örgütlerin seslerinin duyulmaya başlanması, Marks ve Engels'te, "milliyet sınırlarını parçalayan" ve eylemler arasında koordinasyon sağlayacak olan Komünist Haberleşme Komitelerinin kurulması için harekete geçme arzusu doğurdu. Bu gruplar arasında Marks ve Engels aynı zamanda ideolojik tartışmaları da sürdürmek zorundaydı. Marks'ın Fransız ütopyik sosyalisti Proudhon'a karşı bir polemik olarak kaleme aldığı Felsefenin Sefaleti isimli kitap, yine Marks'ın 33 yıl sonra söylediği gibi, "Bu kitap yirmi yıllık emekten sonra kapital'de

Karl Marks, Tezler'de, kendisinden önceki tüm felsefi geleneklerle ayrıştığını ifade eden ve teorinin devrimci olması ve aynı zamanda devrimci eylemle birleşmesi gerektiğini vurgulayan 11. Tez'i yazarak hem kendi döneminin ağır felsefi geleneklerine kesin bir darbe indirdi hem de eylemden kopuk, devrimci mücadeleden ve işçi sınıfı hareketinden uzak teorilerin anlamsızlığını açıkladı: "Düşünürler bugüne değin dünyayı çeşitli biçimlerde yalnızca açıklamaya çalıştılar; ama aslolan dünyayı değiştirmektedir."

ortaya konulan teoriye dönüşün şeyin tohumunu taşır." Felsefenin Sefaleti'nde Marks, emeği, "satılması ve kullanılması kapitalistin zenginleşmesi ve işçinin durumunun kötüleşmesiyle sonuçlanan özgül bir meta olarak" tarif eder.

Engels, Felsefenin Sefaleti'ni "Bizim programımız" olarak adlandırıyor ve yaklaşmakta olan devrimci dalgaya hazırlanan komünist örgütlenmelerin tartışmalarda duydıkları ihtiyacı gideren politik bir manifesto olarak görüyordu.

Gerçek Manifesto'nun doğumuna naysa çok az bir süre kalmıştı.

Marks ve Engels tarafından kaleme alınan Komünist Parti Manifesto'su, devrimci güçleri birleştirme çabasının bir ürünü olarak yazılmıştı. 1848 yılında Avrupa'da beklenen devrimler patladı. "İşçilerin vatanı yoktur. Biz onlardan kendilerinde bulunmayan bir şeyi alamayız" diyen ve "Bütün ülkelerin işçileri birleşin!" çağrısıyla biten Manifesto, sosyalistlerin elinde kapitalizmi eleştiren güçlü bir silah olma gücünü bugün hala taşıyor.

Rıfat Solmaz

Marks'ın kitapları

Marks hem tek başına hem de Engels'le birlikte ciltlerce yazı, makale ve kitap yazdı. Türkiye'de Sol Yayınları bu eserlerin büyük bölümünü çevirdi ve yayına hazırladı. Aşağıda Marks'ın Türkçe'ye Sol Yayınları tarafından kazandırılmış eserleri yer alıyor. Her biri bir devrimcinin başucu kitabı olarak görülmesi gereken eserler.

Kapital 1
Kapital 2
Kapital 3
Artı-değer Teorileri Birinci Cilt
Artı-değer Teorileri İkinci Cilt
Grundrise Birinci Cilt
Grundrise İkinci Cilt
Hegel'in Hukuk Felsefesinin Eleştirisi
1844 Elyazmaları
Felsefenin Sefaleti
Ekonomi Politikin Eleştirisine Katkı
Ücretli Emek ve Sermaye- Ücret, Fiyat ve Kar
Fransa'da Sınıf Savaşları 1848-1850)
Louis Bonaparte'ın 18 Brumaire'I
Fransa'da İç Savaş
Yabancılaşma
Demokritos'la Epikuros'un Doğa Felsefeleri
Formen
Yahudi Sorunu
Jenny'e Adanmış Şiir Albümlerinden
Marks'ın Engels'le birlikte yazdığı kitaplar ve

makalele seçkileri
Kutsal Aile
Alman İdeolojisi (Feuerbach)
Kapitalizm Öncesi Ekonomi Biçimleri
Felsefe Metinleri
Komünist Manifesto ve Komünizmin İlkeleri
Gotha ve Erfurt Programlarının Eleştirisi
Sömürgecilik Üzerine
Anarşizm Üzerine
Doğu Sorunu (Türkiye)
Din Üzerine
Seçme Yazışmalar 1
Seçme Yazışmalar 2
Yazın ve Sanat Üzerine 1
Yazın ve Sanat Üzerine 2
Sürgündeki Büyük Adamlar
Nüfus Sorunu ve Malthus
Seçme Yapıtlar Üç Cilt
Komünist Parti Manifestosu
Basın Söyleşileri
Kadın ve Aile

özgürlük için marksizm

22-23-24 Nisan - İstanbul Bilgi Üniversitesi

- 21. yüzyılda emperyalizm ve küresel politikalar
- Yunanistan: Kriz ve direniş
- Dünyada Yeni Sol: Almanya ve Yunanistan
- Darbeler, demokrasi ve özgürlük mücadelesi
- Sosyalizm ve demokrasi mücadelesi
- Günümüzde işçi mücadeleleri ve toplumsal devrim
- Kürt sorunu çözülüyor mu?
- 1915: Ermenilere ne oldu?
- Karl Marks'ın devrimci fikirleri
- Troçki'den sonra troçkizm
- Sosyalizm ve din
- Cinsiyetçilik ve kadınların kurtuluşu
- Marksizm ve ekoloji
- Stalinizm ve Türkiye solu
- Özgür bir toplumda yaşam
- Kemalizm ve sol
- Başka dünyalar: Bilimkurgu ve gelecek eleştirisi
- Nasıl bir mücadele öneriyoruz?

kayıt ve iletişim için:

www.marksizmfestivali.org
iletisim@marksizmfestivali.org - 0536 335 10 19

sosyalist işçi

Yeni bir sol parti için...

Sosyalist İşçi çok uzun yıllardır kitlesel ve yeni bir sol partinin kurulması gerektiğini anlatıyor. Emekçi sınıfların, anti kapitalist hareketin aktivistlerinin kitlesel bir sol partide, ama yeni, radikal fikirlerle mücadele eden bir partide örgütlenmesi, bir araya gelmesi gerekiyor.

Sosyalist İşçi bu ihtiyacın masa başında uydu-rulan bir ihtiyaç olmadığını, yakı zaman önce, 2007 genel seçimlerinde yaşanan İstanbul deneylerinin, Baskın Oran ve Ufuk Uruk seçim kampanyalarının sonuçları üzerinden çıkarttığı derslerin ürünü olarak vurguluyor.

Her iki seçim kampanyası da çok sayıda deneyimle dolu. Bir yandan örgütlü güçleri bir araya getiren ama aynı zamanda da aktivistleri birleştiren seçim kampanyaları eğer kampanyalar radikal, toplumda temel çatışma konusu olan politikalar etrafında, net politikalar etrafında sürdürülürse binlerce insanı harekete geçirebileceğini gösterdi. Bu, aynı zamanda, kazanma umuduyla harekete geçen, sürekli sokakta örgütlenen, canlı, dinamik, demokratik kanalları açan aktivistlerin sahip olduğu siyasal potansiyelleri de kanıtlayan bir süreç oldu.

İşte kitlesel ve yeni bir sol parti için en güçlü zemini yaratan bu dönem, bu dönemin dersleri oldu.

Biliyoruz ki tarih tekerrür etmez ama zaten tarihin aynen tekrarlanmasını isteyen de yok! Koşulların bsr ölçüde değişmiş olduğu açık. Ama bir başka gelişme ise yeniden, bağımsız adaylarla 2011 seçimlerine hazırlanmanın zorunluluk olduğunu gösteriyor. Aynısını değil, benzer dinamikleri harekete geçirerek çok daha büyük bir kampanya inşa edilmek zorunda. İrkçı ve milliyetçi bir koalisyon bugünden dışını gösteriyor. MHP-CHP koalisyonu ihtimali büyük bir tehdit! Bir yandan da seçim anketleri AKP'nin yüzde 36'larda oy alabileceğini gösteriyor. Bu da başka bir tehdit! 2011 seçimleri, giderek bir referanduma dönüşüyor. Bu ise en sonuncu tehdit! Çünkü referandum bir yanda yeni liberal politikaları şiddetle savunan ama demokrasi bayrağını taşıyormuş görüntüsü veren AKP ile diğer yanda ise ırkçı ve milliyetçi bir koalisyon arasında "evet-hayır" tartışmasına bütün bir seçim sürecinin indirgenmesi anlamına gelebilir. Bu oyunu bozacak bir adımı hep birlikte planlamamız gerekiyor. Kürt halkının temsilcilerinin mecliste bugünkünden çok daha büyük bir güçle yer alması bir zorunluluk. Kürt halkıyla dayanışma içinde olacak, aynı anda hem yeni liberal hükümet politikalarına hem de ırkçı, milliyetçi ve Ergenekoncu zihniyete karşı gür bir ses çıkartabilecek olan bir meclis gücüne, bu meclis gücünü uzun soluklu bir kampanya ile şekillendirecek, meclise taşıyacak, sokakta örgütlenecek bir harekete ihtiyacımız var.

Suluk almanın tek yolu bu!

Kitlesel bir sol partiyi, yeni bir sol partiyi örgütlemenin de tek yolu bu. Kestirme yollarla örgütlenmeye çalışılan sol parti süreci kaçınılmaz bir biçimde gruplar koalisyonu mantığıyla ve anti demokratik yöntemlerle örgütlenmek durumunda kalıyor. Son altı ayda yaşadığımız deneyim ne yapmalı sorusuna daha güçlü bir yanıt vermemizi de sağlamış oldu!

Yeni Sol parti girişimindeki kemalistler Darbelere Karşı 70 Milyon Adım koalisyonuna düşmanca yaklaştı.

Yeni Sol üzerine

Yeni bir sol parti ihtiyacı ABD'nin Afganistan'ı ve ardından Irak'ı işgale hazırlandığı günlerde ortaya çıktı. Savaş karşıtı hareket binlerce insanı ilk kez mücadeleye çekiyordu. Ardından küresel iklim değişimine ve nükleer enerjiye karşı kampanya yapan Küresel Eylem Grubu, İrkçılığa ve Milliyetçiliğe Dur De, Darbelere Karşı 70 Milyon Adım, Tuzla'da Ölümlere Son, Genel Sağlık Sigortası'na Hayır gibi kampanyalara katılan çok sayıda aktivist yeni bir sol parti ihtiyacını daha da güçlendirdi. Avrupa'nın bir çok ülkesinde de aynı dönemde benzer hareketler yükseliyor ve bu hareketlere dayalı yeni sol partiler kuruluyordu.

Baskın Oran'ın seçim kampanyası bu aktivistleri çok yönlü siyasal bir kampanyada bir araya getirdi. Kampanyaya binlerce aktivist katılırken yeni bir sol parti ihtiyacı çok daha güçlü bir biçimde kendini hissettirdi.

Önemli olan harekete katılan onbinlerce aktivisti mücadele içinde ve mücadele için, değişim için birleştirmektir. Hareketin ihtiyacının gruplar birliği olmadığı açık. Yukarıdan aşağı kurulmuş, sayısız hiyerarşik mekanizmaları olan bir örgütlenme hiç değil. Aktivistlerin aradığı daha çok içinde yer aldıkları kampanyalara benzeyen, belki de parti gibi olmayan diye tanımlanabilecek bir parti.

Sokakta binlerce, onbinlerce insanı harekete geçiren kampanyaları kadınlar, gençler örgütleyiyor. İhtiyacımız olan kadınların vitrin olmadığı, partinin yöneticisi olduğu, genç bir parti. Politik olarak açık ifadeler kullanan bir parti ve en önemlisi talepleri için sokakta mücadele eden bir partidir.

Temmuz ayında İstanbul Milletvekili ve Özgürlükçü Sol Hareket üyesi Ufuk Uras yeni bir sol parti çağrısı yaptı. Biz o güne kadar çeşitli biçimlerde sürdürdüğümüz süreçleri dondurarak bu çağrıya umutla katıldık. Ne var ki uyarılara rağmen aradan geçen uzun

sürenin sonunda geriye bir gruplar ittifakı kaldı. Açık bir politik tartışma ve bu tartışma sonucunda geliştirilen politik öneriler/eylemler yerine daha çok eski alışkanlıkların devamı niteliğinde kapalı kapılar ardında grupların önderlikleri arasında yaşanan tartışmalar süreci belirledi. Kısacası parti, kuruluş sürecinde demokratik ve katılımcı olmayan bir çizgide gelişti.

Üzerinde çok zor ortaklaşıldığı notu ile tartışmaya açılan parti tüzüğünde, bir sol partinin diline bulaşması bile son derece vahim olan ifadeler yer alıyordu. Bir kampanyada yer almak için parti merkezinin onayının alınması gerektiği, üyelerine dönük, korku, şüphe ve endişelerin çeşitli tedbirlerle bertaraf edilmeye çalışıldığı, öte yandan merkezi her türlü organın yetkilerle donatıldığı bir tüzük ile demokratik bir değişimi nasıl yaratabiliriz?

Sadece "kadınlar da olmalıdır" söylemi ile az sayıda kadın erkekler tarafından öne çıkarılmaya çalışılmaktadır. Oysa kadınlar pek çok mücadelede zaten hareketin örgütleyicisi durumunda. Öne çıkarılmaya ihtiyaçları yok! Uzun bir süredir sayısız kampanyanın yüzlerce kadın örgütçüsü var ve ne yazık ki onlar bu sürecin içinde değiller.

Öne sürülen program ise, günün acil politik sorunlarına yanıt vermekten uzak, yeni bir sol partinin politik belgesi olamayacak bir hantallık içinde.

Merkezi anlayışın dışında darbelere karşı tutum ve Kemalizm konusunda yarılmanın diğer yanında yer alması gereken unsurlar "kitlesel parti" anlayışı denerek örgütlenmenin içinde yer bulabilmektedir.

Darbelere karşı 70 Milyon Adım Koalisyonu'nun eylem çağrısı yeni solda ağır bir biçimde eleştirilere neden olurken, kemalizm ile yan yana olmayacağız dediğimiz için hareketin önder kadroları tarafından eleştirildik.

Bütün bunlardan sonra, bir partide

dünyayı değiştirmek için birleşilir. Temmuz ayında başlayan süreç 9 ayını tamamladı. Bu geçen dokuz ayda Türkiye'de önemli siyasi gelişmeler yaşandı. Kürt sorununda "demokratik açılım" başladı ve bitti! Gerillalar Türkiye'ye geldi, DTP kapatıldı. Darbeler büyük ölçüde teşhir oldu. Kafes, balyoz gibi darbe planları ortaya çıktı Genelkurmay başkanı defalarca toplumu tehdit etti. Görevde olan ve emekli generaller, kuvvet komutanları, ordu komutanları ve diğer subaylar yargı önüne çıktı ve bazıları tutuklandı. Yargı darbeleri yaşadık ve yaşıyoruz. Yeni bir anayasa tartışması başlıyor. Krizin ürünü olan bir işçi hareketi var. Tekel işçisi 2 aydır ayakta. Ve bütün bu gelişmeler karşısında parti girişimi sessiz kalmayı tercih etti. Oysa bir partide birleşmenin amacı bütün bu gelişmelerle müdahale etmektir. Partinin kuruluşu ve kendisi mücadele edilen hedeflerin önüne geçemez. Örgüt amaç değil, araçtır.

Özetle, kuruluş çalışmaları dokuz aydır süren bu süreç kapalı kapılar ardında, demokratik ve katılımcı olmayan bir biçimde ve üç grubun birleşmesi olarak kurulmakta. Bu nedenle hareketin ortaya çıkardığı on binlerce aktivisti kapsamaktan uzak.

Yeni bir parti bu biçimde kurulacak olursa bütünüyle başka bir pratikten gelen, bu pratiği geçtiğimiz dokuz ayda da sürdüren ve bundan sonra da sürdürmekte kararlı olan DSİP üyeleri bu partinin içinde kendilerini yabancı bulacaklardır.

DSİP yeni bir sol partiye olan ihtiyacı tespit etmekte fakat kurulan yeni partinin bu ihtiyacı karşılamaktan çok uzak olduğunu da görmektedir. Biz bu sürecin değişmesi ve yeni bir sol partinin kurulması için çaba harcamaya devam edeceğiz.

Doğan Tarkan

- Darbeye, Ergenekon çetesine karşıysan,
- Kürt sorununda demokratik bir çözüm istiyorsan,
- Cinsiyetçiliğe ve homofobiye karşıysan
- Küresel krize karşı mücadele etmek istiyorsan
- Küresel ısınmaya, nükleer santrallara karşıysan

DSİP'e üye ol!

devrimci
sosyalizme
güç ver
başka bir dünya
mümkün

www.dsip.org.tr

e-abone ol!

sosyalist işçi

5 sayı 10 lira

sosyalistisci@gmail.com

1917: Rusya'da cinsellik devrimi

1917 Rus Devrimi gey erkeklerin ve lezbiyenlerin hayatını değiştirdi. Rusya, toplumun herkesin yararına nasıl yönetilebileceğini gören ezilenler, fakirler ve işçiler için bir yol gösterici oldu.

Mevcut toplumsal düzeni temizleyen devrim süreci, cinsel özgürlük ve gerçek eşitliği mümkün kıldı.

Devrimin etkisini anlamak için 1917'den önceki Rusya'ya bakmak gerekir.

Halkın büyük kesimi, yüzlerce yıl boyunca küçük köylerde topraktan geçimini sağlayan çiftçiler olarak yaşamını sürdürdü. 1861'e kadar, köylülerin çoğu aristokratlar tarafından yönetilen serflerdi.

Rusya Çarlığı, muhaliflerini Sibiryaya soğuğuna sürgüne gönderen bir diktatörlüktü.

Rusların küçük bir azınlığı zenginlik ve bolluk içinde yaşıyordu. Mesela, Şeremetev'ler 200.000 serf ve 340 hizmetçiye sahipti.

Seks, şiddet ve baskı ile karakterize olmuştu ve cinsel davranışlar, kilise ve devletin etkisi altındaydı.

Eşcinsellik yasadıydı. Eşcinsel ilişki görülüyordu, fakat üst sınıf toprak sahipleri ile onların erkek hizmetçileri ve çiftçileri arasında görülen eşitlikten uzak ilişkilere.

Aristokrat kadınlar, kocalarının izni olmadan seyahat edemez, çalışamaz ve okula gidemezlerdi. Çiftçiler için evlilik zorunluydu. Bir kadının görevi kocasına toprak işlerinde yardım etmek ve işlerin devamı için çocuklar doğurmaktı.

Aile içi şiddet yaygındı. "Balta sapıyla karına vur, eğil ve nefes alıyor mu diye bak. Nefes alıyorsa, daha fazlasını istiyordur." sözü genelgeçer haline gelmişti.

Değişim

19. yüzyılın ortalarından itibaren, Rus toplumu değişmeye başladı. Çar, serfliği kaldırdı. Gerçek bir demokrasi hâlâ yoktu ve aşırı eşitsizlik devam etti. Endüstrileşme, Moskova ve St. Petersburg gibi şehirlerde hızlı bir kentleşmeye yol açtı.

1870'lerde radikal hareketler kadın ve seks hakkında yeni fikirler getirdi. "Ne Yapmalı?" isimli roman yeni hareketin başucu kitabı oldu. Bu kitap, burjuva anne-babasından kaçmak için sahte evlilik yapan Vera Pavlovna'nın hikayesini anlatıyordu.

Roman, Vera'nın hayallerini anlatıyordu. Son kısımda fakirliğin olmadığı, kadın ve erkeğin eşit olduğu, insanların kendi mesleğini ve ilişkilerini seçtiği bir ütopyayı betimliyordu. Bu fikirler, binlerce genç erkek ve kadını etkiledi.

Kentleşme, cinsel ilişkilerde de değişime yol açtı. Şehirlerde çiftçi evliliği ve aile düzeni artık yoktu.

Küçük bir eşcinsel altkültürü - "küçük homoseksüel dünya" - ortaya çıktı. Erkekler parklarda ve umumî tuvaletlerde seks için buluşuyordu. Zenginler; hizmetçilerle, askerlerle ve erkek fahişelerle hamamlarda gizli ilişkide bulunuyordu.

Lezbiyenler için hayat daha zordu. Zengin kadınlar okuma

1917 Devrimi, 8 Mart'ta kadın işçilerin grevi ile başlamıştı. Devrimden sonra cinsel özgürlük politikaları hayata geçirildi.

salonlarında, son moda mekanlarda vakit geçirerek zengin lezbiyenlerle buluşuyordu.

Ancak işçi kadınlar için hayat çok daha zordu. "Koshki"ler veya dişi kediler (işçi lezbiyenlere verilen isim) için buluşma yeri genelevlerdi.

Büyümekte olan işçi sınıfı, devrimci hareketin merkezidi ve kadınlar giderek daha etkin rol oynuyordu.

1905 devrimi patlak verdi, fakat yenildi. 1917 devrimi başarılı oldu ve Ekim'de Bolşevik Parti gücü eline aldı.

Erkek ve kadın, yasalar önünde eşit hale geldi, boşanma hakkı tanındı, kilisenin cinsel davranışlar üzerindeki baskısı kaldırıldı ve kürtaj yasal hale geldi.

Devrim, eşcinsellerin yaşamını kökten değiştirdi. 1922'de cinsel ilişki üzerindeki yasaklar Ceza Yasası'ndan kaldırıldı.

Cinsel suç, bir bireyin "yaşam, sağlık, özgürlük ve itibar"ını ihlal eden davranışlar olarak tanımlandı.

Tamamen özgürlük ve eşitlik temelinde cinsel ilişkiler tanımlandı.

Bu yasal reformlar, toplumda değişime yol açtı. Çiftçi kadınlar, kocaları döverse onları boşayacaklarına dair şarkılar söylüyordu. Bir mahkeme, iki kadının evliliğini onaylamıştı.

Kuşkusuz bazı muhafazakâr görüşler hâlâ mevcuttu. Uzun süredir yerleşmiş düşüncelerin üstesinden gelmek zordu.

Bolşevikler; kadınlar, eşcinseller ve işçilerin özgürce kazanımlarını uygulamada gerçekleştirmek için çaba sarf etti.

Örneğin, hem insanları beslemek hem de kadınları ev işlerinden kurtarıp özgürleştirmek için komünal yemek salonları kuruldu. Sivil savaş süresince, başkentteki tüm çocuklar ve pek çok yetişkin buralarda besleniyordu.

Seks işçiliği yasal hale geldi. Hükümet, seks işçileri için kooperatifler oluşturdu, sağlık hizmeti ve başka iş alanlarında eğitim sağladı.

Moskova Cinsel Hijyen Enstitüsü Başkanı Grigory Batkis, 1923'te Berlin'de düzenlenen Dünya Cinsel Özgürlük Birliği'nde Sovyet Heyeti'ne başkanlık yaptı.

Batkis, yeni toplumun yaklaşımını netleştirdi: "Sovyet Yasaları, cinsel konularda bireyin hakkına tecavüz edilmediği sürece devlet ve toplumun karışmayacağı ilan eder."

Avrupa yasalarında genel ahlaka aykırı olarak görülen eşcinsellik ve diğer cinsel tatmin şekilleri konusunu Sovyet Yasaları tamamen "doğal ilişki" olarak görmekteydi.

Devrimin bir çok kazanımı, günümüzde bazı ülkelerde hâlâ mevcut değildir.

Britanya'da, kürtaj ve boşanma hakkı mevcut değildi. Eşcinsellik 1967'ye kadar yasadıydı ve 1993'te akıl sağlığı kayıtlarından kaldırıldı. Britanya'da, homoseksüellere yönelik bir çok ayrımcı yasa bu yüzyılın başlarına kadar mevzuat kitaplarında kalmaya devam etti.

Rusya'daki ilerleme, Bolşeviklerin talimatları ile değil, toplumu değiştirmek ve kendi yönetimini eline almak için

mücadele eden halkın büyük çoğunluğu sayesinde mümkün oldu. Ancak ekonomik gelişme eksikliği, sosyalizmi sürdürmeyi zorlaştırarak ülkenin fakir kalmasına yol açtı.

Bolşevikler devrimin daha gelişmiş ülkelere yayılmasını umut ediyordu. Bu makul bir varsayımıydı. 1919'da Britanya Başbakanı Lloyd George, "Tüm Avrupa devrim ruhuyla dolu" demişti. Ne yazık ki, radikalleşmeler ilerlemeyi durdurdu.

Muzaffer Rus Devrimi, Çarlık yandaşları ve sosyalist toplumu yıkmak isteyen dış güçlere karşı yıllarca savaştı. Savaşın faturası ağır oldu. Milyonlarca çocuk evsiz kaldı, işçi sınıfı tahrip edildi.

Yenilgi

Bolşeviklerin gelişmiş bir ülke sosyalist olana kadar yönetimi elde tutması için Yeni Ekonomi Politikası'nı getirmekten başka seçeneği yoktu. Bu politika kapitalizm kısmen izin verilmekteydi.

Çiftçilere tahıl üretimi için ücret veriliyordu. Kısıtlı bütçe, komünal yemek salonlarının kapanmasına neden oldu, kadınların çalışma koşullarının ağırlaşmasıyla çocuk kreşleri arttı. Seks işçiliği yeniden artmaya başladı.

Eski yöntemler geri dönmeye başlamıştı. Fakirlik ve geri kalmışlık sorunu ortaya çıktı. Çiftçilerin komünal ev sahipleri evli çiftler olduğundan, çiftçilerin çoğu boşanmayı hiç düşünmüyordu.

Bolşevikler, kadın ve erkekleri aile baskısından kurtarmayı istiyordu. Ancak bir çok insan için aile tek seçenektir, devlet kadınlara yüksek yaşam standardı sunacak imkâna sahip değildi.

Joseph Stalin, bu fakirlik ve tecrit koşullarında iktidara geldi. 1917'de görece küçük bir figürdü, ama artık Rusya'nın geri kalmışlığının işçi ve köylülerin daha üretken olmasıyla gelişen sınıfı temsil ediyordu.

Devlet gittikçe iş ve yaşamı daha çok denetimine alıyordu.

Çarlık altında, bir kadının ana görevi doğurmaktı, yedi çocuklu kadınlar devletten ödenek alıyordu, on bir çocuklular daha fazlasını alıyordu.

Stalinist hükümet, kürtajı yasakladı, boşanmayı zorlaştırdı ve eşcinselliği yasakladı. Gey erkekler sekiz yıl hapisle cezalandırılıyordu.

Eşcinseller yeniden yeraltına çekildi ve intiharlar arttı. 1934'te Moskova ve diğer şehirlerde toplu tutuklamalar gerçekleşti.

Eşcinsel karşıtı söylem, Stalinist Rusya ile Nazi Almanyası savaş propagandasında kullanıldı. Hitler, eşcinselliği "komünist yozlaşma" olarak damgalarken, Stalin, "eşcinselliği yok edin, faşizm de yok olacaktır." diyordu.

Stalin'in sosyalizme ihaneti, Bolşevik devrim geleneğinin en iyi örnek olmasını engellemedi.

Bolşevikler, cinsel özgürlük ve daha iyi bir dünya için mücadelelenin birbirinden ayırmaya-çağını gördüler.

Colin Wilson

Çeviri: Üsâme Başaran

P PROLETARYA

Proletarya, sözcüğü Latince'de en alt sınıftakileri tanımlamak için kullanılan proletarius sözcüğünden gelmektedir. Proletariusun kökeni ise gene Latince'de döl anlamına gelen proles sözcüğüdür. Sözcüğün bu kökenden gelmesinin sebebi en eski sınıflı toplumlarda proletariusun kendi oğulları dışında herhangi bir "zenginliği" bulunmayan sınıfın mensupları olarak tanımlanmasıdır. Proletarius, alt sınıflardan bahsetmek için kullanılan aşağılayıcı bir sözcükken, dünyayı değiştirebilecek olan tek sınıf olarak proletarya Karl Marx'ın teorisinin kalbine yerleşmiştir.

Marksizmde proletarya, üretim araçlarına sahip olmayan sınıf olarak tanımlanmıştır. Kapitalizm altında bu sınıf, kapitalist toplumdaki tüm zenginliğin yaratıcısı olan işçi sınıfıdır. Proletaryanın artık sahip olduğu varlık oğulları değildir, elindeki tek para eden şey satarak geçimini sağlamaya çalıştığı emek gücüdür.

Marx'a göre kapitalizm altında sınıf çelişkileri netleşmiş ve birbirine karşı iki sınıf doğmuştur: Burjuvazi ve proletarya. Bunun sebebi burjuvazinin egemen sınıf olduğu kapitalist toplumda, bu sınıfın varlığının bizzat sömürülen sınıf olan proletaryaya dayanmasıdır. Proletarya, yaşam koşullarını yeniden üretilebilmek yani karnını doyurabilmek ve ihtiyaçlarını karşılayabilmek için emeğini satmakta ve burjuvazi üretimi yapan bu sınıfın ürettiği değerini bir kısmına el koyarak kâr edebilmekte yani sermaye birikimini genişletmektedir. Bu sınıfın üretim içinde tuttuğu bu hayati konum onun hem burjuvazi yıkabilecek olan hem de kendisiyle beraber tüm toplumu özgürleştirebilecek olan tek sınıf olmasını beraberinde getirmektedir.

Proletarya kavramının sınırları pek çok solcu veya burjuva teorisyen tarafından daraltılmaya çalışılmaktadır. Proletarya kol işçileri ile sınırlandırılarak ücretli işçi olmasına rağmen hizmet sektöründe çalışanların pek çoğu bu tanımın dışında itilmeye çalışılmaktadır. Proletarya kol işçileri ile sınırlandırılarak ücretli işçi olmasına rağmen hizmet sektöründe çalışanların pek çoğu bu tanımın dışında itilmeye çalışılmaktadır. Proletarya kol işçileri ile sınırlandırılarak ücretli işçi olmasına rağmen hizmet sektöründe çalışanların pek çoğu bu tanımın dışında itilmeye çalışılmaktadır.

Proletarya kavramının sınırları pek çok solcu veya burjuva teorisyen tarafından daraltılmaya çalışılmaktadır. Proletarya kol işçileri ile sınırlandırılarak ücretli işçi olmasına rağmen hizmet sektöründe çalışanların pek çoğu bu tanımın dışında itilmeye çalışılmaktadır. Proletarya kol işçileri ile sınırlandırılarak ücretli işçi olmasına rağmen hizmet sektöründe çalışanların pek çoğu bu tanımın dışında itilmeye çalışılmaktadır.

Oysa proletarya bugün Marx'ın yaşadığı dönemdekenden kat be kat büyüktür. Üretim üzerinde denetimi olmayan ve emeklerini satmak zorunda olan geniş yığınlar proletaryanın bir parçasıdır ve proletarya genişlemeye devam etmektedir. İşte tam da bu yüzden

yarının sınıfsız toplumunun anahtarı proletaryanın elinde bulunmaktadır ve Marksizm her zamankinden daha günceldir.

Can İrmak Özınanır

Marxizm

marksizm sohbetleri

Ah şu kafa!

Darbe girişimlerini meşrulaştırmak, askeri alanla siyasal alanı aynı kefeyle koyarak darbeye karşı mücadele etmek isteyenlerin başını döndürmeye çalışan bir mekanizma var. Bunlara Ergenekon şüphecileri denilebilir.

Şüpheciler, Ergenekon'dan devşirme bir kavramı, çok ama çok eskiden beri kullanıyorlar. Darbelere karşı olan, amasız, fakatsız karşı olan sola kara çalmak için kendilerince çok bereketli olduğunu düşündükleri bir suçlamayı kullanıyorlar: "Eski solcu, yeni liberal!"

Nuray Mert son yazısında, bu bereketli alana sıçrama yapıyor ve kafalarla ilgili şunu söylüyor: "... bu kafa, bir büyük kapışmadan tarihsel bir büyük diriliş bekliyor. Bu nedenle habire kapışmayı körüklüyor. Modern tarih boyunca toplumlara büyük maliyet ödetmiş milliyetçi, sosyalist, tüm otoriter akımların en büyük zaafı, bir büyük diriliş adına gözlemlerini karartmış, 'yaş'ları ateşe atmayı baştan göze almış olmalarıydı."

Ergenekon davası etrafında bir büyük kapışma olduğu doğru da bu kapışma keyif olsun diye, "otoriter" sosyalistler tarafından bu kapışma daha da büyük de bir sosyal devrim patlar diye türetilmedi. Cumhuriyet tarihi boyunca, bir kapışmadan değil ama saldırgan bir gücün, derin bir yapının siyasal alana direkt müdahalesinden, kıyımlardan söz etmek mümkün. Birileri ayağına çarık yerine kundura, kafasına fes yerine fotr şapka taktı diye hep birlikte bu gelişmelere ilerici devrimler demek zorunda değiliz. 1915'i var bunun. Ermeni soykırımı var. Dersim 1938'i var. "Bazı kelleler gidecek" diyen milli şefler var. 6-7 Eylül'ü var. Başbakan idam eden, işçileri kurşunlayan, önce Türk, Kürt ve Laz cumhuriyetini ilan edip sonra Kütleri imha etmek için adı değiştirilen rejim vakası var. Emir komuta zinciri içinde, emir komuta zinciri dışında gerçekleşen askeri darbeler var. Derin ama depderin, otoriter ama şiddetle otoriter olan, büyük sermayeden finansal ve manevi destek alan, ABD'deki derin örgütlenmelerin "bizim çocuklar" dediği, muktedirliğinden gurur duyan, örtülü ödeneği kişisel banka hesaplarının şişmesi için pervasızca kullanan bir örgütlenme. Kürt gençlerini ensesinden kurşunlayıp asit kuyularına atan, Musa Anter'e suikast düzenleyen, Erdal Eren'i yaşını büyütüp idam eden, Deniz Gezmişlerin kaderini belirleyen meclis oylaması sırasında "üç, üç" diyerek, üç parmağını havaya kaldırarak intikam çığlıklarını atan, Hrant Dink'e suikast düzenleyen, 12 Eylül'de 650 bin kişiyi işkenceden geçiren bir saldırı mekanizmasından söz etmek ne zamandan beri büyük kapışmaya hazırlanmak oldu? 12 Eylül fişledi ve öldürdü de 28 Şubat daha azını mı yaptı? Akın Birdal hangi andıçların yarattığı iklimle 13 kez kurşunlandı? Hangi gazete hangi andıç gururla yayınladı sayfalarında?

Sermaye, ordu, bürokrasi, yargı ve "sivil" siyasetçilerden, haber alma teşkilatlarından oluşan bir yapının bir saldırısı söz konusu cumhuriyet tarihi boyunca. Bu söz konusu saldırıya karşı çıkmak neden bir büyük kapışmayı tahrik etmek olsun ki? Balyoz darbe planı kimin kime taarruz planı bir düşünürün. Darbe karşıtı mücadeleden bir kurumlar çatışması çıkar da sosyal devrim olur diyenler mi böyle planlar yapıyor?

Durum böyle değil! Öyleyse Nuray Mert başkalarının kafasına bakmadan ve "Demokrasinin en büyük düşmanı, işte bu kafadır." gibi veciz sözler buyurmadan önce kendi kafasına bakmalıdır. "Modern tarih boyunca" diyerek cümleyle girmek, yakın Türkiye tarihinde yaşanan darbe girişimlerinin avukatlığına soyunmuş olmanızı gizleyemez. Demokrasi diye savunduğu yapı üstelik en iyi ihtimalle darbeciler tarafından icat edilmiş kurumlar arası mutabakat olunca, 27 Mayıs'tan 12 Eylül'e darbecilerin parmak izi olmayan bir kurumlar arası mutabakat söz konusu olmadığına göre, demokrasiyi savunuyorum diye kemalizin bekkiliğini yapmaya başlarsınız. Arada sosyalizmi de milliyetçi otoriterizmle aynı kefeye koyup toplumlara acılı bir maliyet ödetmiş olmakla suçladınız mı, eh artık rahat rahat uyuyabilirsiniz.

Ne yazık ki mesele Nuray Mert'in rahat uyumasını ölçüt kabul edemeyecek kadar ciddi. Bazı kimselerin uykularının kaçmasının nedeni, Ergenekon davasının pervasız bir hukuksuzluk örneği sergileyerek derinleşmesi değil. Ergenekon davasının hukuksuzluk şampiyonu olduğu "verisini" de darbelere karşı siyasal demokrasinin sınırlarının gelişmesi için mücadele etmek isteyenlerin zihinlerinde derin şüpheler yaratmak için kullanılarak, giderek şüpheliliklerine uygun bir iklimin dahi ellerinden kaçıp gitmesine duydukları kızgınlıktır rahat uyku eksikliğinin nedeni. Solculukları Çetin Doğan solculuğuna tekabül edenler, bu yüzden, uzunca bir süredir demokrasi ve özgürlükleri savunanlara "eski solcu yeni liberal" demektedirler.

Halbuki Jandarma Kriminal ekibi Dursun Çiçek'i imza sahibi olarak onayladı. Askeri savcılık da Balyoz Planı'nın sıradan bir tatbikat planı olmadığını doğruladı. Saldıray Berk, Erzincan dava dosyasında birinci şüpheli. Mahkeme dava dosyasını kabul etti. Camileri bombalayıp yüz binlerce insanı stadyumlara doldurmayı hedefleyenler hak ettikleri ceza ya henüz çarptırılmadı ama bu yönde çok önemli bir hamle yapıldı. Islak imza makineleri icat eden, apaçık bir darbe planını tatbikat diye yutturmaya çalışanlarla kurumlar arası mutabakatın önemini savunanlar bir ve aynı kişiler: giderek, ayaklarının altından şüphe yaratma zemini kayan demokrasi düşmanı kafalar!

Şenol Karakaş

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nde haykırdık

Bu yıl yüzüncü yılı kutlanan 8 Mart Dünya emekçi kadınlar gününde bizlerde ÖZGÜRLÜK İSTİYORUZ sloganı ile sokaklardaydık.

İstanbul'da ve birçok yerde iki farklı etkinlik olarak kutlanan 8 Mart Dünya Emekçi kadınlar gününde DSİP'li kadınlar Kadın Platformunun örgütlediği eylemde kadınlar ile buluştuk.

Bu yıl 8 Mart Dünya emekçi kadınlar günü yürüyüşünde son dönemde Türkiye'de yaşanan politik gelişmelerin izlerini somut olarak görmek mümkündür. Yürüyüşte "SSGSS Yasası geri çekilsin, Eşit, parasız ve anadilde eğitim, Kriz bahanesiyle işten atılmalar son bulsun, barış ortamı sağlansın, savaşa ayrılan bütçe kadınlara ayrılmalı" gibi genel taleplerin ve barış talebinin eylemin büyük çoğunluğuna hâkim olduğu görüldü.

Kürt kadın hareketinin ve Barış annelerinin kalabalık olarak katıldığı eylemin kürsüsünden de Kürt ve Türk halkları arasında barışın sağlanması vurgusu yapıldı. İstanbul'da 6 Mart Cumartesi günü yapılan eylemin kürsüsü bu yıl KESK operasyonu adı altında gözaltına alınan Kesk kadın sekreteri Songül Morsümbül ve BDP milletvekili Sebahat Tuncel gibi Kürt kadınlarının yanı sıra Desa ve Tekel direnişindeki kadınlara ayrılmıştı. Kesk Kadın sekreteri Songül Morsümbül'ün BDP'li belediye başkanlarının kelepçeli gözaltınlarına, BDP İstanbul Milletvekili Sabahat Tuncel'in ise Belçika'da yapılan gözaltılara vurgu yaptığı konuşmalar kadınların sloganları sık sık kesildi. Kötü hava koşullarına rağmen bir önceki

yıllara göre daha kalabalık geçen eylem Kürt ve Laz kadın gruplarının verdiği konserlerle sona erdi.

8 Mart 2010 Dünya Emekçi kadınlar gününde böylesi olumlu manzaraların yaşanması şüphesiz ki tesadüfi değildir. Türkiye son 3 yılda ulus devletinin temel taşlarını sarsan birçok konuda büyük gelişmelerin yaşandığı bir süreçten geçti, geçiyor.

Darbe karşıtı eylemlerde biraraya gelen başörtülü ve örtüsüz kadınlar bugün heryerde birlikte saf tutuyor, birbiri için birlikte mücadele ediyor. Kürt açılımı ile birlikte heryerde ama özellikle Türkiye'nin batısında barış sesleri yükseldi.

Gerillaların sınıri geçişinde İstanbul'da da binlerce kişi Barış yürüyüşü yaptı. Gerilla ve şehit aileleri, anneleri bir araya geldi. Tüm bunlar bugün kadınların kendi içlerinde birleşik mücadele verebilmesinin, Kürt halkı için milliyetçiliğe karşı mücadele etmesini sağlayan önemli etkenlerdir.

Ancak yine de hala 8 Mart günü birçok yerde iki farklı yürüyüş yapılıyor. Birinin çağrıcılara bizimde içinde olduğumuz örgütlü ve örgütsüz kadınlardan oluşan platform, diğeri ise parti, dergi çevreleri ve sendikalardan oluşan Devrimci 8 Mart Örgütlenme birliği/ federasyonu. İkinci 8 Mart etkinliğine erkeklerde katılıyor. Ancak tek fark bu değil.

Devrimci 8 Mart'ı örgütleyenler kadınların örgütlediği 8 Mart'lara erkeksiz olması, sulandırılmış olması ve sınıf temelli olmaması üzerinden saldırıyor ve emekçi kadınlar gününün içinin boşalttıklarını iddia ediyorlar.

8 Mart Emekçi Kadınlar Günü nedir?

Bugün daha çok feminist bir etkinlik gibi görülen ve adı Kadınlar günü olarak anılan 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü 1857'de düşük ücretleri, uzun çalışma saatlerini ve insanlık dışı çalışma koşullarını protesto etmek için greve çıkan kadınların 8 Mart günü çok büyük bir yürüyüş yapmaları sonucu ortaya çıktı.

8 Mart 1857'de yapılan yürüyüş dünyadaki sosyalistleri etkilemiş ve 1910 yılında Sosyalist Enternasyonal'de "8 Mart günü bütün ülkelerin sosyalist kadınları her yıl, proletaryanın sınıf bilinçli, politik sendikalarıyla birlikte başlıca amacı kadınların oy hakkını kazanması olan bir kadınlar günü düzenleyecektir." kararı ile tarihe Dünya Emekçi Kadınlar günü olarak geçmiştir.

Feministler ile 8 Mart ve Kadınların kurtuluş mücadelesi üzerine ayrışmalarımız derin olsa ve bizler kadın - erkek birlikte mücadeleyi savunuyor olsak bile bugün 8 Mart'ların ayrı örgütlenme nedeni temelde mücadelenin nasıl verileceği ayrımı olsa bile asıl neden sol örgütlenme ve sendikalar içerisindeki erkek egemen durumdur.

Kadınların örgütlediği 8 Mart eylemlerinde slogan atanlar, eylem komitesi, pankart taşıyanlar, sahnedekiler ve tüm görevliler kadınlardır. Diğerinde ise 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar gününde kadınların sloganlarını, kortej düzenlerini ve görevlerini belirleyenler "devrimci erkekler"dir. Dolayısı ile kadınların verdikleri mücadeleleri sonucu kadınlara armağan edilen bir günde bile talepleri belirleyenler erkeklerdir. Bu durum sadece erkek egemenliğin sonucu değil, farklı mücadele anlayışından, farklı kurtuluş anlayışından ve en önemlisi farklı devrimci geleneklerden gelmenin sonucudur.

Bu tavır içerisinde olanlar için kadın kurtuluş mücadelesi devrimden sonra bırakılacak bir konudur ve kadınların belirleyici pozisyonlarda olma durumları istisnalar dışında kendilerini kanıtlamaları ile mümkündür.

Bizler için kadınların kurtuluş mücadelesi ve sosyalizm mücadelesi birbirinden kopartılarak ve birbiri önüne ya da arkasına konarak verilebilecek, kazanılabilecek mücadeleler değildir. Devrime ve sosyalizme giderken yürüdüğümüz yolda attığımız her adım bizi sınıfsız, ezilmenin ortadan kalktığı, özgür bir topluma götürecektir. Sınıfların ortadan kalktığı toplum egemen sınıfın yarattığı ve beslediği birçok ezilmişliği ve ayrımcılığı ortadan kaldıracaktır. Şüphesiz bu sosyalizm ile kadınların tüm ezilmişliklerinden kurtulacağı anlamını taşımaz. Ancak kapitalizmin iki kez ezerek kendisine iki kez düşman ettiği kadınların ön saflarında, belirleyicisi olmadığı bir devrim sosyalist bri devrim olmayacaktır.

Ayşe Demirbilek

20 bin kişi darbeye karşı yürüdü

28 Şubat'ta "Özgürlük" sesleri

28 Şubat günü, "Özgürlük!" diye haykırdı binlerce darbe karşıtı. Darbelere Karşı 70 Milyon Adım Koalisyonu'nun çağrısıyla bir araya gelen darbe karşıtları, 28 Şubat darbesinin yıldönümünde "bir daha asla!" demek için sokağa çıktı. 28 Şubat 1997'de bir muhtıra ile bugün "post modern" darbe olarak tanımlanan süreci başlatan ve dönemin Genelkurmay 2. Başkanı Çevik Bir'in ifadesi ile "28 Şubat 1000 yıl sürecek"ti.

Darbe karşıtları, "1000 yıl sürecek" denilen 28 Şubat'ın yıl dönümünde sokakta, demokrasiyi geri kazanacaklarını ve darbelere bir daha asla izin vermeyeceklerini gösterdiler. "Binyılın sonu, erken final" çağrısıyla Sivil Dayanışma Platformu'nun da katılımıyla, Tünel'de başlayan yürüyüş oldukça etkili ve kitlesel bir gösteriye dönüştü.

"Özgürlük", "Ergenekoncular Cezalandırılmalı", "27 Mayıs, 12 Mart, 12 Eylül, 28 Şubat: Bir daha asla" yazılı pankartlar da taşıyan darbe karşıtları İstiklal Caddesi boyunca sloganlarla Taksim'e doğru yürüyüşe geçti. Yürüyüşte, kadınlar en önde yer aldı.

Gösterinin 28 Şubat'ın yıldönümünde olması, güncel darbe karşıtı sloganlara engel olmadı. Sık sık, "Ergenekon halka hesap verecek", "İlker Başbuğ kapa çeneni" gibi sloganlarla; güncel darbe girişimlerine karşı mücadele kararlılığını gösteren sloganlar da atıldı. Darbecilerin asit kuyularında katlettiği kürt halkı da, darbecilerin planlarında "operasyon" olarak bahsetmeye cüret ettiği Hrant Dink

yoldaş da, eylemcilerin unutmadıkları arasındaydı. "Yaşasın halkların kardeşliği", "Hepimiz Hrant'ız, hepimiz Ermeniyiz" ve "Hrant'ın katili Ergenekon çetesi" sloganları öfkeyle hep bir ağızdan duyuluyordu. 28 Şubat'ın en önemli simgelerinden başörtüsü yasağına karşı da "Başörtüsüne özgürlük" sloganları atıldı.

Cumhuriyet Halk Partisi, darbe karşıtlarını kendine yakışır bir şek-

ilde karşıladı. Yüzlerini kapatan birkaç gencin CHP binasından sarkıtığı pankarta karşı darbe karşıtları, "CHP kışlaya!", "Darbeci Baykal" ve "Özgürlük!" sloganları ile karşılık verdi.

Yürüyüş Taksim'e ulaşırken, en çok duyulan sloganlar "Asker kışlaya", "Darbelere karşı direneceğiz" sloganları oldu. Ellerde taşınan binlerce "Bir daha asla" dövizlerinin, gerçek bir

iradeyi, gerçek bir dille ifade ettiğinin kanıtı da darbeye karşı sokakta mücadele eden ve etmeye kararlı binlerce insanın kendisi oldu.

Sosyalist İşçi'ye ilgi

Gazetemiz Sosyalist İşçi, 28 Şubat eyleminde büyük ilgi gördü. "Darbeciler Hesap Verecek" manşeti ile yayınlanan Sosyalist İşçi, eylemde 340 adet satıldı.

Demokrasi olmadan sosyalizm olmaz

Ömer Laçiner ve Doğan Tarkan, DSİP İstanbul İl Örgütü'nün düzenlediği "Darbe, demokrasi ve sosyalizm" konulu toplantıda konuştu. Toplantıda, sosyalistlerin her türlü darbeye karşı çıkması gerektiği, bugün fiili darbe tehdidine karşı sokakta olan hareketin önünde yer alması gerektiği tartışıldı. Soldaki milliyetçi, darbeci, statükocu anlayışın değişmesinde DSİP'in rolü vurgulandı.

Ömer Laçiner

Ankara'da cinsiyetçilik ve ayrımcılığa karşı toplantı

Ankara'daki toplantıda cinsiyetçiliğin kaynağı ve kadının ezilmesinin nedenleri tartışıldı.

Kadının ezilmesinin erkeklerden mi, sınıflı toplumlardan mı kaynaklandığının konuşulduğu ve oldukça canlı geçen toplantıda, cinsiyetçilikle mücadelenin her alanda önemli olduğu da tartışılanlar arasında öne çıkan başlıklardan.

Üniversiteleri postal izlerinden temizleyelim!

Antikapitalist Öğrenciler İstanbul'da, "üniversiteler ve ergenekon" konusunu tartıştı.

AÜ SBF-D-DER'den Canberk Güner ve İÜ SBF öğretim görevlisi Sezai Temelli'nin sunumuyla başlayan toplantıda, üniversitedeki ergenekon zihniyeti ve fiili olarak üniversitelerin bir kemalist kurum olarak algılanıp, darbe planlarına dahil edilmesi tartışıldı.

Yıldız Teknik'te demokrasi toplantısı yapıldı

Taraf yazarı Hilal Kaplan ve DSİP sözcüsü Yıldız Önen'in katıldığı "özgürlük söyleşisini yüzden fazla öğrenci ilgiyle izledi.

Kaplan ve Önen, darbeden, 28 Şubat ve başörtüsü yasağından, askeri vesayet rejimine karşı mücadeleden bahsettiler. DSİP'li öğrencilerin girişimi ile gerçekleşen toplantıda dolaştırılan iletişim föyünü bir çok öğrenci ismini yazdırdı.

internet

ozurdiliyoruz.com
barisarock.org
kureselbarisveadalet.org
kureseylem.org
durde.org
hrantcinadaleticin.com
70milyonadim.org

Sosyalist İşçi ne savunuyor?

Aşağıdan sosyalizm

-Kapitalist toplumda tüm zenginliklerin yaratıcısı işçi sınıfıdır. Yeni bir toplum, işçi sınıfının üretim araçlarına kolektif olarak el koyup üretimi ve dağıtımını kontrol etmesiyle mümkündür.

Reform değil, devrim

-İçinde yaşadığımız sistem reformlarla köklü bir şekilde değiştirilemez, düzeltilemez.

-Bu düzenin kurumları işçi sınıfı tarafından ele geçirilip kullanılamaz. Kapitalist devletin tüm kurumları işçi sınıfına karşı sermaye sahiplerini, egemen sınıfı korumak için oluşturulmuştur.

-İşçi sınıfına, işçi konseylerinin ve işçi milletlerinin üzerinde yükselen tamamen farklı bir devlet gereklidir.

-Bu sistemi sadece işçi sınıfının yığınsal eylemi devirebilir.

-Sosyalizm için mücadele dünya çapında bir mücadelenin parçasıdır. Sosyalistler başka ülkelerin işçileri ile daima dayanışma içindedir.

-Sosyalistler kadınların tam bir sosyal, ekonomik ve politik eşitliğini savunur.

-Sosyalistler insanların cinsel tercihlerinden dolayı aşağılanmalarına ve baskı altına alınmalarına karşı çıkarlar.

Enternasyonalizm

-Sosyalistler, bir ülkenin işçilerinin diğer ülkelerin işçileri ile karşı karşıya gelmesine neden olan her şeyi karşı çıkarlar.

-Sosyalistler ırkçılığa ve emperyalizme karşıdır. Bütün halkların kendi kaderlerini tayin hakkını savunurlar.

-Sosyalistler bütün haklı ulusal kurtuluş hareketlerini desteklerler.

-Rusya deneyi göstermiştir ki, sosyalizm tek bir ülkede izole olarak yaşayamaz. Rusya, Çin, Doğu Avrupa ve Küba sosyalist değil, devlet kapitalistidir.

Devrimci parti

-Sosyalizmin gerçekleşebilmesi için, işçi sınıfının en militan, en mücadeleci kesimi devrimci sosyalist bir partide örgütlenmelidir. Böylesi bir parti işçi sınıfının yığınsal örgütleri ve hareketi içindeki çalışma ile inşa edilebilir.

-Sosyalistler pratik içinde diğer işçilere reformizmin işçi sınıfının çıkarlarına aykırı olduğunu kanıtlamalıdır. Bu fikirlere katılan herkesi devrimci bir sosyalist işçi partisinin inşası çalışmasına omuz vermeye çağırıyoruz.

DSİP
Devrimci
Sosyalist
İşçi
Partisi

- Ankara: 0543 417 36
- İzmir: 0543 417 36 17
- Bursa: 0537 774 47 86
- Kartal: 0536 432 29 27
- Kadıköy: 0536 519 54 06
- Beyoğlu: 0531 451 62 51
- Şişli : 0555 423 74 07
- Avcılar: 0537 454 40 63

DSİP İstanbul İl Örgütü:
İstiklal cad. Bekar sok.
San Han Kat: 3- Beyoğlu
www.dsip.org.tr
www.sosyalistisci.org

Nükleer santrallara neden karşıyız?

Yaşattığı birçok felakete ve acıya rağmen gündemden hiçbir zaman düşmeyen nükleer santrallar son günlerde hem dünyada hem de Türkiye'nin gündeminde önemli bir yer tutmakta.

Çok pahalıya mal olan bu santrallar ürettiği atıklarla da hem çevreyi hem de canlı yaşamını büyük ölçüde tehdit etmektedir. Henüz Çernobil felaketinin izleri silinememişken dünyanın birçok yerinde yeni nükleer santrallar kurulmaya devam ediliyor. Türkiye'de ise yeni liberal politikaların uygulayıcısı AKP hükümeti nükleer santral kurma isteğini her gün gündeme taşımakta ısrarlı. Açık ki hükümet nükleerin yarattığı ve yaratacağı tahribatı görmüyor ya da görmezden geliyor. Onlar için sadece milli kalkınma ve diğer ülkelerle rekabet önemli. Bu yüzden Başbakan, Greenpeace'in AKP grup toplantısında açtığı nükleer karşıtı pankarta "paçavra" diye, bunu açanlara ise "kendini bilmezler" diye saldırmaktan hiç gocunmuyor.

Bilim dünyası ve insanların birçoğu nükleerin nasıl bir tehdit olduğunu bilmektedir. Plütonyum, trityum gibi birçok madde nükleer santrallarda atık olarak ortaya çıkar. İnsan ve çevre sağlığı için büyük riskler taşıyan bu maddelerin doğada yok olma süreleri 120 yıldan 34 milyon yıla kadar uzamaktadır. Birçoğu zehirli olan ve kansere neden olan bu maddeler insan vücuduna girerek yaşamsal faaliyetlerinin aksamasında önemli rol oynar.

Nükleer santrallarda ki en ufak bir sızıntı tıpkı Çernobil'de olduğu gibi engellene-meyecek bir felakete sebep olur. Bu felaket sonucunda geniş bir bölgede insanlar nesiller boyu sürecek ölümcül hastalıklara yakalanır ve ekosistemler yok olur.

Ekonomik kalkınma yalanlarıyla yapılmak istenen nükleer santrallar tam aksine on milyarlarca dolar harcanarak yapılmaktadır. Bir nükleer santralin yapılması felaketin yanında ekonomik olarak çöküntüye de sebep olmaktadır.

Avrupa ülkeleri başta olmak üzere birçok gelişmiş ülke güneş ve rüzgâr enerjisine yönelik yatırım yapmaya başladığı bu zamanlarda AKP hükümeti büyük burjuvaziden destek alarak ve enerji bakanının dediği gibi nükleer santrali "gereklilikten çok mecburiyet" olduğunu söyleyerek, nükleer karşıtlarına terbiyesiz üsluplarla saldırarak nükleer santral kurma sevdasını sürdürüyor. Oysa AKP hükümeti nükleer sevdasına kapılan ilk ve tek hükümet değildi. Daha önceki hükümetlerde aynı politikaları uygulayarak hiçbir somut adım atmadan hüs-rana uğradılar. AKP hükümeti de bir an önce milli kalkınma ve rekabet kavramlarının arkasına saklanmaktan vazgeçip nükleer santrallar hakkında bilimsel ve tarihsel gerçekleri görüp bu politikasından vazgeçmezse diğer hükümetlerin başına gelenler kendi başına da gelecektir.

Hüseyin Alışkan

25 Nisan'da sokaktayız: Çernobil'i unutma, gezegeni kurtar!

"Yazı da gelse tura da gelse dik de gelse nükleer santral kuracağız" diye gerçekleri görmezden gelen, içi boş bir tavırla ısrar eden AKP hükümeti, son günlerde bu ısrarını daha fazla dile getirmeye başladı. Üstelik bunu Çernobil felaketinin yıldönümünde yapması bu ısrarın akıl almaz, mantıksız bir politikanın ürünü olduğunu gösteriyor.

Dünya halkları ve Türkiye halkı çok büyük masraflar gerektiren, hayati tehlikeler barındıran nükleer santralleri istemiyor.

Ülkelerin kendi aralarındaki rekabeti ve milli çıkarları için hiç kimse yeni bir Çernobil yaşamak istemiyor.

Biz 2005 yılından beri nükleer santrallere karşı mücadele eden Küresel Eylem Grubu olarak Çernobil'in yıldönümünde yine sokaklardayız.

Dünya'nın birçok yerinde meydanlara çıkan, gösteriler yapan nükleer karşıtlarıyla sesimizi birleştirmek için, 25 Nisan 2010 günü "Çernobil'i unutma, gezegeni kurtar!" sloganıyla nükleer ısrarcısı AKP hükümetine ve büyük sermayeye karşı ses çıkarmak için sokakta olacağız.

Nükleer santral planlarının bir daha açılmamak üzere tamamen ortadan kaldırılması için, güneş ve rüzgâr gibi ucuz, sağlıklı ve çevreyi tehdit etmeyen yenilenebilir enerji kaynaklarına yatırım yapılması için taleplerimizi dile getireceğiz.

İklim değişikliğine, küresel ısınmaya, kapitalizme, militarizme karşı mücadele ettiğimiz gibi nükleer santrallere karşı da mücadele edeceğiz.

Nükleersiz bir dünya mümkün!

Yeni Çernobillere hayır!

1972'de Ukrayna'da kurulan Çernobil Nükleer Santrali'nde 1986 yılında tasarım hataları ve bir reaktörde yapılan deney yüzünden yıllardır etkileri devam eden felaket meydana geldi. Yapılan deney için ek su pompaları çalıştırıldı. Bunun sonucunda su buharı düştü ve su düzeyi güvenlik sınırının altına indi.

Deneyle; reaktörün çalışması durduğunda buhar tribünlerinin ne kadar süre çalışacağını öğrenmek amaçlanmıştı. Ancak santralin kuruluş aşamasında yapılan hatalar sonucu ani ısı yükselişi görüldü ve reaktör tamamen denetimsiz bir duruma geldi.

Tehlikeyi fark eden teknisyenler sistemi eski haline getirmek için uğraştılar ancak aşırı derecede ısınan reaktörde ardı ardına iki patlama meydana geldi. Meydana gelen patlamalarda aşırı buhar basıncı santralin ve reaktörün üst kısmını havaya uçurdu. Patlamalardan sonra

ortaya çıkan hidrojen gazı tüm santralin yanmasına sebep oldu. İlk yıl radyoaktiviteye en fazla maruz kalan ülkeler Bulgaristan, Avusturya, Yunanistan ve Romanya oldu. Patlamalardan Kıbrıs, İsrail, Türkiye gibi ülkelere etkilendi.

Felaketin hemen ardından ciddi bir şekilde bilimsel araştırmalar yapılmamasına rağmen Türk Tabipler Birliği tarafından 2006 yılında yayınlanan "Çernobil Nükleer Kazası Sonrası Türkiye'de Kanseri" raporunda radyoaktif serpentinin patlamalardan bir hafta sonra Trakya bölgesinde, 10 gün sonra Hopa'da, 20 gün sonra ise tüm Türkiye'de etkili olduğu belirtilmektedir. Özellikle Karadeniz bölgesinde bu tarihten sonra kanser oranı ciddi bir şekilde artmıştır. Rapor da Karadeniz bölgesinde üretilen 110 bin ton fındığın imha edildiği de yer almaktadır.

Çernobil'de meydana gelen patlamada ilk gün 31 kişi hay-

atını kaybetti. SSCB yetkilileri olayı gizlemeye çalıştı ancak Dünya Sağlık Örgütü tarafından yapılan açıklamaya göre bu patlama sonucu ortaya çıkan radyasyon Hiroşima ve Nagazaki'ye atılan atom bombalarından çıkan toplam radyasyondan 200 kat daha fazlaydı. SSCB yetkilileri otobüs seferlerini durdurdu, şehrin terk edilmesini engellemek için büyük önlemler aldı. Uçaklarda ki yerlerse parti yöneticilerinin ailelerine ayrılmıştı.

Kazadan 2 gün sonra insanlar felaket bölgesinden uzaklaştırılmaya başlandı. Bir ay içinde 100 binden fazla insan bölgeyi terk etti. 600 bin işçi onarım ve temizleme çalışmalarına katıldı. İşçiler üzerinde yapılan araştırma sonucu ölümcül radyasyon oranının yaklaşık 16 katı kadar radyasyona maruz kaldıkları ortaya çıktı. Yangın söndürme, onarım ve temizleme çalışmalarına katılan işçilerin ve itfaiyecilerin tamamının vücud-

unda radyasyon yanıkları meydana geldi ve büyük bir çoğunluğu iki hafta içinde hayatını kaybederek özel olarak hazırlanmış tabutlarla kalın beton mezarlara gömüldü. Bu denli büyük bir felaket yaşanmasına rağmen Çernobil Nükleer Santrali uzun bir süre kapatılmadı.

Bu süre zarfında santralde yeni kazalar meydana geldi. Santralin ve 180 tonluk yüksek radyoaktivite içeren yakıtın kapatılması için yaklaşık 250 bin ton beton kullanıldı. Şu anda bu betonların bir bölümünde çatlaklar bulunmaktadır.

Sonuç olarak nükleer hevesinde olan hükümetler bilmeliler ki; nükleer santrallerde meydana gelebilecek en küçük bir hata onarılmayacak kadar büyük tahribatlara, ölümlere yol açmaktadır. İnsanları, hayvanları ve birçok ekosistemi yok eden nükleer santrallerin ürettiği atıklar ise yok edilememektedir.

